LAIKAS

Nr. 157 IX M.

"EL TIEMPO" — SEMANARIO LITUANO — 20 DE ENERO — SAUSIO 20 D. 1956 METAI

MAIŠATIS IR RYŽTAS

PARYŽIUJE NIEKO NAUJO

Tuojau po Naujųjų Metų įvykę atstovų rinkimai į parlamentą Prancūzijos gyvenimui neatnešė nieko naujo. Partijų gausumas ir rinkėjų susiskaldymas bei nesusigaudymas politinėje makalynėje Prancūzijos tarptautinės ir vidaus padėties nesustiprino. Edgar Faure prieš rinkimus turėta viltis susilaukti parlamente aiškios vakarietiškos daugumos nepasitvirtino. Tuo būdu vyriausybių kaitaliojimasis ir toliau lieka vienu pagrindinių Prancuzijos netikros vidaus padėties pažymiu.

Šio mėn. 19 d. yra šaukiamas pirmasis naujojo parlamento posėdis. Jame gali susidaryti kiek ryškesnis vaizdas ir dėl būsimojo Prancūzijos politinio veido, nes joje daugelis atstovų, kurie neturi aiškios politinės krypties, pasisakys prie kurio bloko bandys prisiderinti.

Bendrai paėmus, naujajame parlamente esančios trys grupės: 1. *kraštutinieji*, diktatūrinių užmačių, kad ir griežtai priešingų krypčių, susidedantieji iš komunistų ir poujadistų; 2. *respublikinio fronto grupė*, kurią sudaro socialistai ir buvusio ministerių pirmininko Mendes - France vadovaujamoji radikalų dalis; 3. *centro ir dešiniųjų partijų susigrupavimas*, kurio ryškus atspindys yra Edgar Faure sudarytoji vyriausybė.

Komunistai, nors ir laimėję 50 naujų atstovų apie vyriausybės sudarymą negali nė svajoti. Nežiūrint komunistinių atstovų skaičiaus padidėjimo parlamente, palyginę procentinį gautų balsų skaičių, matome, kad už Maskvos tarnus balsuojančiųjų skaičius vis mažėja: 1945 m. komunistų partija gavo 28,6%; 1946 — 25,9% ir 1956 — 25% visų balsavusių. Kadangi Prancūzijos rinkimų įstatymas yra komplikuotas ir ne visai teisingas, gi likusios partijos susiskaldžiusios, tai komunistų atstovų skaičiaus padidėjimas yra kaip tik šio susiskaldymo vaisius. Iš čia ryškiai matome, kad susiskaldymas kovoje su komunizmu yra nepaprastai žalingas.

NEAIŠKI PRANCŪZŲ ATEITIS

Likusiųjų dviejų grupių politiniai vadovai yra pareiškę, kad nė viena jų nenori į ministerių kabinetą įsileisti nei komunistų, nei poujadistų atstovų. Tačiau nė viena šių dviejų grupių atskirai neturi aiškios daugumos. Guy Mollet vadovaujami socialistai ir Mendes-France radikalai, dalyvavę rinkimuose susiblokavę, aiškiai rodo norą paimti valstybės vairą į savo rankas.

Tuo tarpu gi dabartinis ministeris pirmininkas Edgar Faure, atskilusios radikalų grupės vadovas, yra pareiškęs, kad būsimoji vyriausybė turinti būti tautinės vienybės vyriausybė, susidedanti iš visų partijų, žinoma, išjungiant komunistus. Tuo būdu Edgar Faure nuomone ministerių kabinete turėtų dalyvauti visos dabartinę vyriausybę sudarančios partijos ir Guy Mollet bei Mendes-France partijų skirti žmonės. Manoma net, kad ministerių pirmininko vietą turėtų užimti socialistas. Net minimos kandidatų pavardės — Robert Lacoste, Christian Pineau ir Paul Ramadier. Kalbama taip pat, kad toks ministerių kabinetas turėtų būti sudarytas ne iš politinių vadovų, bet tik aiškių specialistų ir žinovų. Tai nepatinka nei Guy Mollet, nei Mendes-France. Jų noras vieniems valdyti Prancūziją.

Iš šios apžvalgos matyti, kad Prancūzijos vidaus padėtis yra netikra, todėl netenka laukti tvirtos ir pastovios vyriausybės, o tuo pačių ir santykių pasikeitimo su kaimynais.

ATOMO PERKŪNSARGIAI

Jau gerokai ankščiau šioje pačioje vietoje „Laikas" yra pabrėžęs, kad JA Valstybių aiški ir nedviprasmiška politika gali sulaikyti Kremliaus ir jo tarnų užmačias. Grąsinimas pavartoti atominius ginklus, jei komunistai bandys ir toliau pietryčių Azijoje tęsti „išlaisvinimo" karą nebuvo tuščias. Paskuntiniajame „Life" žurnalo numeryje yra paskelbtas pasikalbėjimas su JAV užsienio reikalų ministeriu Foster Dulles, kuris pareiškė, kad JAV-bių įvairiomis progomis buvo prieita prie „kraštutinės karo ribos". Šis „kraštutinės karo ribos" grąsinimo panaudojimas buvo veiksmingas, nes Maskva ir jos tarnai suprato, jog JAV grąsinimas karu yra tikras. Pagal Foster Dulles „Life" korespondentui padarytus pareiškimus, šios taktikos dėka buvo išvengta komunistinės Kinijos aktyvaus įsikišimo į Korėjos ir Indokinijos karus bei Formozos užpuolimo. Tuo būdu aiškiai matome, kad griežtas ir ryžtingas apsisprendimas yra geriausia priemonė nuo komunizmo. Kas su botagu rankoje prievartauja ištisą eilę tautų ir valstybių, tam sutramdyti tik botagas yra geriausia priemonė. Todėl yra pagrindo tikėti, kad ir mūsų tėvų žemės laisvė bei nepriklausomybė bus atstatyta tik panaudojant šias griežtas ir kraštutinės priemones.

Ilgokai sirgęs ir negalavęs Eisenhoweris jau vėl įstraukia į darbą. Kongresui įteikta patvirtinti 1956-57 m. jo pajamų -išlaidų sąmata rodo, kad JAV ir toliau ryžtasi stovėti laisvojo pasaulio sargyboje. Ginklavimosi reikalams skiriamos didžiulės sumos, ypatingai pabrėžiant aviacijos ir atominių ginklų svarbą dėl taikos išlaikymo bei įgyvendinimo. Nors sąmatos sudarymas yra valstybės ekonominio gyvenimo būtinybė, tačiau negalima neigti, kad tuo pačiu nebūtų ir politinis veiksnys, nes juk ekonominėmis priemonėmis remiami bei įgyvendinami taip pat ir valstybės politiniai tikslai.

Kruopštus ir išsamus sąmatos sudarymas, politinių stebėtojų nuomone, rodo, kad Eisenhoweris tuo pačiu norįs parodyti visiems JAV gyventojams, savo pasiryžimą iš naujo statyti kandidaturą į JAV prezidentus.

— *a. b. c.* —

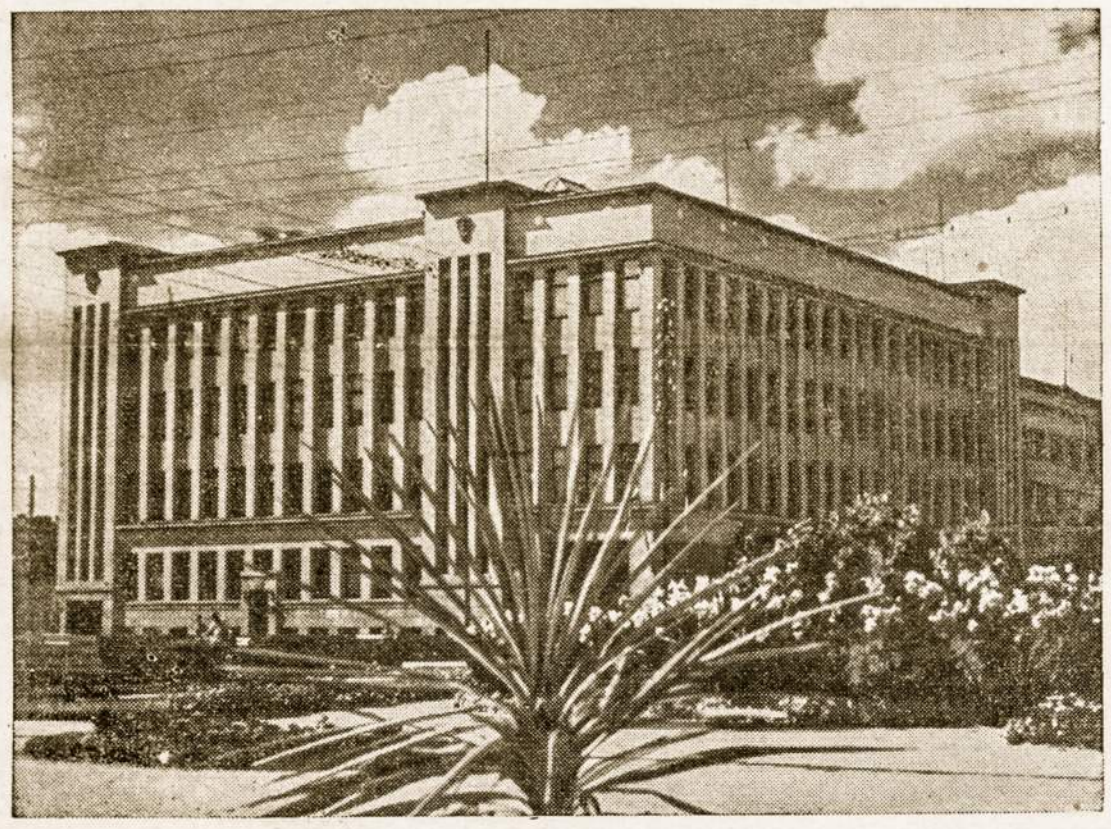

Ir vėl kada plevėsuos Lietuvos trispalvė virš Kauno namų...

KIEKVIENAS SAVO DALĮ...

Teisingumas reikalauja kiekvienam atiduoti tai, kas jam priklauso. Meilė reikalauja duoti daugiau, duoti net tai, kas nepriklauso kitam, bet jam yra reikalinga. Šie įstatymai galioja ne tik žmogaus santykiuose su žmogumi, bet ir santykyje su savo tauta, tėvyne ar net tautos ir tėvynės laisve. Šiuo atveju mūsų tautos ir tėvynės reikalai yra tiek su mumis susiję, kad mes jų negalime išskirti nuo mūsų asmeninių reikalų ar reikalų su kitais žmonėmis. Dėlto ir pareigos tautai yra tiek pat svarbios, kaip pareigos, paeinančios iš teisingumo ar iš meilės, mūsų santykiuose vieno su kitu. Kaip mes esame vienas kitam skolingi, taip juo labiau didelių skolų turime savo tautai. O kaip krikščionys dar turime ir meilės pareigų savo tėvų žemei.

Jeigu jau iš meilės pareigos mes ir mėgintume teisintis savais būtinais reikalais, tai negalime teisintis ir niekas mūsų neišteisins iš teisingumo pareigų, kurias uždeda mums mūsų skolos.

Viena iš tokių skolų buvo prisiminta paskutiniame mūsų kolonijos organizacijų pasitarime, kuriame buvo svartomas Vasario 16 d. minėjimas. Visi sutarė, kad Vasario 16 — Lietuvos Nepriklausomybės — šventės proga duodama laisva auka bus skiriama Vasario 16 gimnazijos išlaikymui. Gražus bendras sutarimas ir malonu, kad mūsų kolonijos atstovai supranta šios duoklės reikšmę ir ryžtasi skolą gražinti. Sakoma, skolą, nes tai juk negalim vadinti auka. Mes duodam savo tautos vienai institucijai ne išmaldą, bet per šią instituciją atsimokame mažą skolos dalį savo tautai. Ir duosime dar tik iš teisingumo, ne iš meilės.

Visi mes lygiai esame skolingi savo tautai. Bet mūsų kolonija dėl jos ypatingų sąlygų vis likosi ir likose skolose. Kitos kolonijos buvo uolesnės ir daugiau už mus yra atsiteisusios. Š. Amerikos ir Kanados lietuviai ant savo pečių neša beveik visą laisvinimo darbų naštą, jie išlaiko Vasario 16 gimnaziją, vienintelę grynai lietuvišką aukštesniąją mokyklą pasaulyje. Šios dvi kolonijos šelpia sergančius, negalinčius niekur išemigruoti lietuvius, jos varo visus darbus, organizuoja visą propagandą, kad pasaulis žinotų apie mus ir mūsų tautai daromas skriaudas. Bet ne tik tos, kurias mes skaitome dedelėmis ir turtingomis lietuvių kolonijomis. Štai, Anglijos kolonija, kuri yra gerokai mažesnė ir jaunesnė už mūsų koloniją, daug daugiau sudeda laisvinimo akcijai nei mes. Maža Venecuelos lietuvių kolonija moka suorganizuoti lėšų net literatūros premijai. Australijos lietuviai siunčia sergantiems lietuviams Vokietijoje ir Austrijoje maistą ir drabužius.

Tai organizuoti kolonijų darbai. Bet net ir mažos organizacijos sugeba bendromis jėgomis prisidėti prie didelių kultūrinių darbų. Taip, pvz., Amerikos inžinierių sąjunga sugeba duoti vienam studentui stipendiją. Chicagos gydytojai, kurių yra tik gal pora dešimčių, pajėgė susidėti ir suteikti 1954 m. geriausios knygos autoriui literatūros premiją. Ne turtas ir ne jų skaičius paskatino tiems darbams, bet teisingumo pareigą savo tautai jaučianti širdis įgalino juos atiduoti skolos dalį savo kraštui. Ją atidavė per ligonius, per vargingus studentus, per literatūrą ar kitu būdu.

Tai gražios prošvaistės, kurios padeda rasti pavyzdžių mūsų paskatai. Ir mūsų tarpe yra tokių gražių prošvaisčių, tik jų permažai. Paminėtinas vienas mūsų profesionalas, kuris niekeno neraginamas įteikė vieną kartą geroką sumą, antrą kartą dar didesnę sumą visuomenės atstovams, kad jie savo nuožiūra padėtų vargstantiems tautiečiams, kuriems teko palikti savo kraštą. Šie pavyzdžiai mus visus skatina atlikti pareigas tiek santykiuose su žmonėmis, tiek ir santykiuose su savo tauta.

Mūsų kolonijai netrūksta pinigų, bet dažniausiai tik noro pajusti teisingumo pareigą tautai ir savo tautos žmonėms. Mes esame per dideli individualistai, užsidarę savame kiaute, o visuomenės reikalus paliekame saujelei žmonių. Vienas niekada didelių darbų nepadarys, bet sujungtomis jėgomis ir sudėtomis lėšomis prisidėsime prie mūsų tautiečių išsilaikymo, prie mūsų tautos laisvės kovos vedimo ir tos laisvės bei nepriklausomybės laimėjimo. Vieno žmogaus duoklė mažai turi reikšmės dideliems darbams, bet jeigu visa kolonija pajėgs susijungti, tai galės išvaryti gilią vagą laisvinimo ir lietuvių kultūros skleidimo lauke.

Ši duoklė, kurią duosime Vasario 16 d. minėjimo proga, nebus mūsų auka. Tauta nėra elgeta, kuri minta savo vaikų išmaldomis, bet yra motina, kuriai esame visi skolingi. Kas daugiau turi, tas turi pareigą daugiau jai ir skolos atsimokėti, kas mažiau — tas bent vienos dienos uždarbį turi atiduoti. Meilė reikalauja duoti tiek, kiek kitam reikalinga, bet šį kartą mes turime savo tautai atiduoti bent iš teisingumo, tai yra, bent dalį tos skolos, kurios taip ilgai neatidavėme. Ši Vasario 16 d. duoklė turi būti tik graži pradžia, o ateityje mūsų visuomenės atstovai turės sudaryti daugiau progų, kad kiekvienas galėtų atiduoti savo dalį.

Aug. D.

GYVENIMAS NŪDIENĖJE SUOMIJOJE

Vokiečių „Ost - West - Kurier" Nr. 36/1955 deda savo bendradarbio aprašymą, kaip dabar atrodo gyvenimas Suomijoje. Suomija, pralaimėjusi du kartus ir turėjusi Sovietams sumokėti dideles reparacijas, taip pat įkurdinti didelį pabėgėlių skaičių, šiandien gyvena jau skurdžiau. Kadaise Suomija yra buvusi vienas iš pigiausių Europos kraštų, tačiau kitoks vaizdas šiandien. Jei nori Helsinkyje pavalgyti gerus pietus, už juos turėsi sumokėti apie 10 markių vokiečių valiuta. Nors suomiai turėjo Sovietams suteikti daug visokių koncesijų, tačiau faktiškai krašte laisvė yra didesnė, negu daug kur kitur. Šiuo metu parlamente sėdi 35 komunistų atstovai, bet suomiai tikisi, kad po būsimųjų rinkimų jų skaičius dar daugiau sumažės. Suomiai taip pat nėra užmiršę iš jų jėga atimtųjų sričių, nors apie 400.000 karelų ūkiškai, pravedus reikalingą žemės reformą, laikomi jau įjungtais į normalų suomių gyvenimą.

Suomiai negali toli plaukti į Suomių įlanką, nes ne per toliausia nuo Helsinkio visur budi Sovietų karininiai ir policiniai laivai. Tik už 60 km. toliau į pietus guli Talinas, bet suomiai nieko negali dabar padėti savo brolių tautai — estams: Pabaltijo kraštuose geležinė uždanga yra taip smarkiai užskleista, kaip veik niekur pasaulyje. Iš svetimų kalbų Suomijoje lengviausia susikalbėti vokiškai.

(Nukelta į 2 psl.)

IŠTREMTŲJŲ LIETUVIŲ SVEIKINIMAS ESANTIEMS LAISVĖJE

„LIETUVOJE LIAUDIS APIPLYŠUSI IR NUSKURDUSI"...

Į Friedlando pereinamąją stovyklą atvyksta vis nauji vokiečių karo belaisvių ir civilių internuotųjų transportai. Jų nebuvo tik per pačias šventes. **Kai kurie iš grįžusiųjų patys ieško lietuvių,** norėdami papasakoti apie Sibiro tremtyje sutiktuosius mūsų tautiečius ir perduodami jų pageidavimus bei troškimus. Pasirodo, civilių vokiečių daugumas dažniausiai iki pat išvykimo dienos yra drauge buvę su mūsų tautiečiais.

Stovykloje grįžusieji sutinkami labai nuoširdžiai ir kuo galint apdovanojami. Susitikus su artimaisiais, vyksta labai graudžios scenos. Parvykusius pasveikina Vokiečių federalinės vyriausybės ir vietos vyresnybės atstovai. Vieną grįžusių 609 vokiečių transportą popiežiaus Pijaus XII vardu pasveikino nuncijus Vokietijai arkiv. Muenchas. Tai buvo daugiausia karo belaisviai, parsiųsti iš Sverdlovsko stovyklų. Iš ten jie išvyko spalio 13 d., bet buvo sulaikyti Potmoje. Čia jiems aiškino, kad tolimesni transportai esą sustabdyti dėl „diplomatinių sunkumų". Kilo tikras sąmyšis, ir buvo pareikšta griežtų protestų. Sulaikytieji kreipėsi į Aukščiausiąjį Sovietą, Chruščiovą su Bulganinu ir švedų ambasadorių Maskvoje. Galiausiai **paskelbė trijų dienų bado streiką.** Panašių protesto pareiškimų būta ir daugiau. Vieno transporto vardu kalbėjęs Možaisko stovyklos gydytojas prof. Schenck viešai visam pasauliui pareiškė, kad jie buvo nekaltai sulaikyti Sov. Sąjungoje. Jo priesaikos žodžius palydėjo šimtai į viršų pakeltų rankų, pakartodami, kad „vokiečių tautai ir savo mirusiems Vokiečių ir Sovietų kariams prisiekiame, jog mes nežudėme, neprievartavome moterų ir neplėšėme. Jeigu buvo kitiems žmonėms padaryta žalos ar nuostolių, tai tik pagal karinius dėsnius". **Grįžusieji pasiuntė padėką kancl. Adenaueriui už jo rūpinimąsi paleisti suimtuosius.** Prof. Schenckas federalinės Vokietijos vyriausybės atstovui perdavė kancleriui skirtą laišką, kuriame buvo išsamiai aprašyta 1955.XI.26 stovyklos mitingo eiga, iliustruota paveikslais. Drauge buvo perduotas gabalas spygliuotų vielų tvoros ir iš Možaisko kuokštas stepių žolės. Ši dovana grįžusiųjų pageidavimu turi būti įmūryta į garbės paminklą, skirtą visiems nukankintiesiems ir žuvusiems, kuris dar turi būti pastatytas.

Friedlando stovyklos bažnyčią pašventino pats kard. Fringsas. Dabar per vokiečių radijus ir spaudą duodama daug išsamių aprašymų apie karo belaisvių buitį Sov. Sąjungoje ir ten likusių darbo vergų tolimesnį likimą. **Rytinės zonos komvyriausybė paskelbė švenčių proga amnestavusi 2.616 suimtuosius,** kurių 30 jau per Kūčias atvyko į vakarinį Berlyną. Iš amnestuotųjų apie 600 buvo paleisti prieš Kalėdas, o likusieji bus paleisti sausio pirmojoj pusėj. Sovietinės zonos įstaigoms buvo taip pat perduotas pirmasis „turimų nuteisti sunkiųjų karo nusikaltėlių" transportas. **Ligi šiol esą iš Sov. Sąjungos į Vokietiją paleisti apie 8.000 vokiečių.** Į Vakarus dar tikimasi atvyksiant apie 1.500 buvusių belaisvių, be to, dar turi būti perduota 480 asmenų, Sovietų laikomų „pačiais sunkiaisiais karo nusikaltėliais", kurių jie negalėję amnestuoti. Sovietai paleidžia ir civilius internuotosius ar civilius darbininkus, anksčiau dirbusius Sov. Sąjungoje. Iš 8.000 civilių 4.500 pareiškė norą grįžti į Vak. Vokietiją.

Vokiečių Raud. Kryžiaus ieškojimų tarnyba reiškia nuomone, kad tarp apie 90.000 dingusių karo belaisvių reikia išskirti tą 16.000 grupę, apie kurią reiktų pravesti ypač tikslų tyrinėjimą. Turi būti patikrinta, ar tikrai jie visi yra jau mirę. Tai yra tie karo belaisviai, kurie 1947 m. - 1953 m. savo artimiesiems arba draugams dar yra rašę laiškus. Šios rūšies karo belaisviai yra įtraukti į atskirą sąrašą. Netikima, kad visi jie būtų jau negyvi. Taip pat turima vilties, kad pavyks išaiškinti ir surasti daugiau Sov. Sąjungoje palikusių vokiečių. Mat, pasirodo, kad dalis deportuotųjų arba karo belaisvių, atlikę jiems skirtąją bausmę, buvo įkurdinti „kaip laisvieji". Be to, esama tam tikro skaičiaus **žmonių, ypač iš Rytprūsių kilusių vokiečių, kurie įvairiais sumetimais pasivadino lietuviais ir pasidarė Sovietų piliečiais arba tapo „be pilietybės".** Dar vieną kategoriją Sov. Sąjungoje esančių vokiečių sudaro tie, kurie neturi Vokietijoje savų artimųjų ar giminių, todėl ir negalėjo į ją rašyti laiškų. Tačiau yra faktas, kad ir tokių esama gyvų Sov. Sąjungoje. Dabar Raud. Kryžaus ieškojimų tarnyba tam tikslui sutelkė apie 100 prityrusių bendradarbių ir stengiasi visus Sov. Sąjungoje esančius vokiečius išaiškinti ir jų likimu pasirūpinti. Panašaus žygio ėmėsi ir kai kurie vokiečių žurnalai - ir jiems yra jau pavykę dalį Sov. Sąjungoje žuvusiais laikytų vokiečių surasti ir išaiškinti.

Esti ir tokių bolševikinio „teismo" atvejų. Paleista ir dalis suomių, tačiau labai maža. Suomių Sov. Sąjungoje laikomų dar yra palyginti daug. Jie buvo po įvairias stovyklas paskirstyti Sovietų-Suomių karo metu ir po jo. Suomių „Helsingin Sanomat" rašo, kad 1945 m. tuometinis vidaus reikalų ministeris Leino, pareikalavus Sovietams, išdavė kai kuriuos Suomijos piliečius, kaip „karo nusikaltėlius", Sov. Sąjungai. Keli iš jų, atsėdėję jiems skirtą bausmės laiką, dabar iš Sov. Sąjungos vėl yra grįžę į Suomiją. Vienas iš jų, **Vasilijus Maksimovas, dabar šiame suomių laikraštyje paskelbė savo išgyvenimus.** Jo tėvas yra buvęs caro gvardijos karininkas ir su motina atvyko į Suomiją, kai Vasilijus teturėjo vos pusę metų. 1939 m. jis savo studijas nutraukė, išėjęs į karą prieš Sov. Sąjungą. Tarnavo puskarininkiu ir 1941 m. buvo sunkiai sužeistas. 1943 m. buvo pasiųstas į šiaurės frontą. 1944 m. perėjo dirbti į Suomijos užs. reik. ministeriją vertėju į karinį skyrių. 1945 m. naktį iš balandžio 20-21 buvo suimtas su eile kitų Suomijos piliečių ir lėktuvu išgabentas į Maskvą. Ten jam teko atsakinėti tardomajai komisijiai, kurioje dalyvavo du rusų generolai. Komisija reikalavo pasiaiškinti, kokiu būdu jis „reiškėsi propagandoje 1920-21 m. prieš Sov. Sąjungą". Maksimovui atsakius, kad to klausimo nesupranta,

Smūtkeliai verkia, kartu su mūsų broliais nešdami vergijos naštą Tėvynėje

komisija šiurkščiai atkirto, kad jis nemėtytų pėdų, nes esąs rusas ir gerai rusiškai kalbąs. Maksimovui paaiškinus, kad jis tėra gimęs tik 1918 m., tardymo vedėjas atsakė, kad jo neklausiama, kada jis yra gymęs, bet reikalaujama prisipažinti apie savo antisovietinę veiklą 1920-21 m. Tik Maksimovui paaiškinus, kad, neturėdamas nė trijų metų amžiaus, jis negalėjęs dalyvauti jokioj antisovietinėj veikloj, galiausiai buvo paklausta, kas yra buvęs jo tėvas, etc. Paskum jį įmetė į kalejimą, ir ten Maksimovui pasidarė aišku, kad komunistai jį supainiojo su pusbroliu, kuris Vrangelio armijoje dalyvavo kautynėse prieš bolševikus. Paskiau pusbrolis per Juodąją jūrą paspruko į Vakarų Europą ir atvyko į Suomiją. Nepaisant tokios aiškios klaidos ir Vasilijaus protestų, Maksimovas buvo vis tiek nuteistas 15 metų kalėjimo...

Kai kurie grįžusieji perdavė mūsų tautiečių, laikomų Vorkutos, Kolymos ir kitose darbo vergų stovyklose, sveikinimus savo tautiečiams, esantiems laisvėje. Taip pat ne vienas grįžęs vokietis prašė ir jų vardu pasveikinti lietuvius tremtinius ir kalinius. Grįžusi lietuvė A. R. iš Augsburgo pasakė per Amerikos Balsą sveikinimo žodį mūsų tautiečiams, esantiems krašte ar turintiems vilkti tremtį tolimiausiose Sibiro stovyklose.

Su transportais yra grįžę buvusių karo belaisvių ar civilių internuotųjų ir iš **Kolymos apylinkių,** kur siaučia nepaprastai dideli šalčiai. Į tas sritis dirbti pačių sunkiausių darbų ypač buvo tremiamas 1945, 1946, 1947 m.m. sugaudytas miškuose ir kitur Lietuvos jaunimas.

Buvusieji Lukiškių kalėjime ir soviet. saugumo rūmuose Vilniuje suteikė smulkesnių žinių apie ten įtaisytus žiurkių ir vandens karcerius. Suimtieji neretai už tariamus nusižengimus į juos uždaromi. Lukiškių kalėjime yra įtaisyti rūsiai, kuriuose vykdoma mirties bausmė. Vilniuje tardymo metu laikomi vienutėse be langų negali atskirti, kada dieną kada naktis.

Intoje buvo kalinama ypač daug lietuvių dvasininkų. Buvo ir du lietuviai vyskupai, bet jie 1949 m. buvo išsiųsti į Abesto invalidų stovyklą, ir tolimesnio jų likimo pasakotojai nežino.

Kai kurie iš grįžusiųjų teigia, kad ypač sunku pabaltiečiams Vorkutoje. Švedų laikraščiai mini, kad pabaltiečių ten esą per 5.000, bet kiti to skaičiaus tikrumu abejoja. **Su pabaltiečiais bolševikai elgiasi ypač blogai.** Kiti iš pabaltiečių visai negauna jokių siuntinių. Jais kiek galėdami pasirūpina bendro likimo draugai, stengdamiesi dalytis gaunamu maistu, jo pripirkdami, etc. Pabaltiečių solidarumu ir savitarpio pagalba, taip pat parama vokiečių karo belaisviams ir civiliams internuotiesiems grįžusieji tiesiog žavisi.

Apskritai, kaip iš surinktųjų duomenų matyti, **kiekvienoje svarbesnėje stovykloje vis randama lietuvių.** Vienoj didesnėj stovykloj jų skaičius siekia apie pusę. Esama nuo 16 metų iki 82 metų amžiaus senelių. Ypač daug jaunimo, tarp kurio nemaža aukštesnių klasių moksleivių ir studentų. **Pasitaiko dar lietuvių ir iš 1941 m. trėmimų.** Bet tokių - nedaug. Jų daugelis yra žuvę anksčiau ne tik nuo šalčio ir sunkaus darbo, bet ypač nuo bado. **Maistas** yra blogas, o ir to paties duodama nepakankamai. Sriuba skysta. Per pietų davinį žirnienėj kitas suskaitydavo vos iki 28 grūdų. Suimtieji, kaip pažymi grįžusieji, yra visados neprivalgę ir nusilpę. Sunkiomis bausmėmis nubaustieji ir neįstengią atlikti nustatytos išdirbio normos gauna dar mažiau valgyti. Jiems maistas duodamas dažniausiai iš atskiros virtuvės. Duona laisvoje rinkoje 10 kartų brangesnė nei pvz. Vak. Vokietijoje. Dirbantieji pagal savo fizinį pajėgumą suskirstyti į kategorijas. Pagal jas nustatomos darbo normos ir atlyginimas. Paskirstymas į kategorijas daromas kas ketvirtis metų, o kiekvieną pusmetį paprastai tam tikra komisija vykdo sveikatos patikrinimą. Tačiau tas patikrinimas yra taip pat bolševikiškas... Visą darbo normą atlikti daugumui yra tiesiog neįmanoma. Grįžusieji mini visą eilę atvejų, kad atlikusiems ją pridėjo dar 50% ir palaikė „vienuke" (t.y. norma). Nors dabar šiaip darbo laikas paprastai nustatytas 8 val., tačiau darbo normos yra tokios didelės, jog, norint jas atlikti, faktiškai tenka dirbti daug ilgiau. Darbovietėje už stovyklų - stropi apsauga. Kartais penkis asmenis saugoja 2-3 ginkluoti sargybiniai. **Bandymas bėgti reiškia mirti.** Šaudo be įspėjimo. Pvz. vieną kaunietį lietuvį, mėginusį pabėgti iš Taišeto stovyklos, nušautą numetė matomoj vietoj prie vartų, kad adgrasintų nuo bėgimo kitus. Pagaliau net ir neįmanoma pabėgti, o ypač be dokumentų.

Stovyklų tvarka nėra visur vienoda. Tvarkos griežtumas ar šioks toks žmoniškumas iš dalies priklauso ir nuo vadovybės. Bet yra buvę ir tokių atsitikimų, kad suimtiesiems darbo vergams parodę nors kiek žmoniškumo stovyklų vadovai buvo patys suimti ir pasiųsti į priverčiamūosius darbus.

Pamaldas stovyklose laikyti draudžiama. Jas laikantieji, kai apie tai sužino, perkeliami tuojau į kitas stovyklas ir įvairiais būdais nubaudžiami. Todėl dvasininkai tik laisvalaiko metu aiškina religines tiesas geriems pažįstamiems, nors ir tai yra taip pat pavojinga: Gali pastebėti agentai.

Apie parazitus - netenka nė kalbėti. Jų yra tiesiog masės, ypač blakių. Truksta vaistų ir kitų medicininių priemonių. Apskritai, **pastaraisiais laikais mirtingumas stovyklose kiek mažėja.** Tačiau jis yra vis dar didesnis, nei normaliai turėtų buti. Iš pvz. 7.000 kalinamųjų dabar per parą numiršta po 10-15 asmenų. Miršta daugiausia senesnio amžiaus tremtiniai, kuriuos mirtis pirmoj eilėj skina pavasarį ir rudenį. **Šiuo metu stovyklose ypač pasigendama vaistų ir drabužių.** Invalidai kaliniai laikomi arba tose pačiose stovyklose kiek toliau, arba siunčiami į jiems skirtus namus, bet į tėviškes nepaleidžiami, taip pat neturi teisės pasišalinti. Dokumentuose atžymima, kad yra „politiniai nusikaltėliai". Tik rusų tautybės invalidams buvo leista grįžti namo.

Banditizmas stovyklose seniau yra buvęs labai didelis. Kriminaliniai nusikaltėliai seniau puldavo kitus, o ypač politinius ir moteris, tiesiog bandomis ir juos apiplėšdavo. Tokie banditai nebrangina nei savo, nei kitų gyvybės, o nuo kitų ginasi visomis priemonėmis ir turi gerai veikiančią savo organizaciją. **Grįžusiųjų ne vienas taip pat giria lietuvių organizuotumą ginantis nuo puolikų.** Pvz. minimas vienas tvirto sudėjimo lietuvis Vorkutoje, kuris, užpultas, besigindamas taip kirto puolikui per kaklą, kad to galva nuriedėjo per visą baraką. Užpultiesiems ne kartą net ir pati administracija bijo ateiti į pagalbą, nenorėdama susilaukti veliau „blatnųjų" keršto. Tam tikra dalimi dėl tokių banditų siautėjimo, kaip mano kai kurie grįžusieji, buvusi Sov. Sąjungoje nuo 1954 m. sausio 15 d. vėl įvesta mirties bausmė. Tačiau dabar jau daug kur politiniai kaliniai yra atskirti nuo kriminalistinių, ir tokių užpuolimų pasitaiko mažiau. Kartais ir pati administracija, norėdama sukiršinti vieną tautybę prieš kitą ir tuo būdu susilpninti kalinių savitarpio solidarumą, įvairiais pretekstais stengiasi juos vienus prieš kitus pakurstyti. **Prieš didžiąsias šventes** kai kur administracija grebiasi apsaugos priemonių - stovyklose daro kratas, kai kurių kalinių neišleidžia į darbus iš stovyklos ribų, etc.

Laikraščiai stovyklose gaunami tik rusų kalba. Jie mielai skaitomi ir komentuojami - kalinamieji visur ir visaip stengiasi iš jų bent tarp eilučių išskaityti laisvės viltis. Ypač branginamos tokios vietos, kur sovietai puolami vakariečių arba kur pirmieji atsikerta vakariečiams.

Garbės Leidėjas

Šio „Laiko" numerio Garbės Leidėjas yra p. PRANAS JANKAUSKAS. Jis yra gimęs Žemaičių Širdyje Virminių vienk., Nerimdaičių par., Telšių apskr. 1891 m. spalio 13 d. Pirmą kartą vedė 1910 m. Buvo prieš pirmąjį karą išvykęs Š. Amerikon, iš kur 1921 grįžo į beatsikuriančią Lietuvą. Ten pabuvęs keletą metų, 1927 m. išvyko Argentinon. Po metų laiko vėl grįžo į Lietuvą, bet kurį laiką pabuvojęs su šeima atvyko antrą kartą į Argentina ir čia pasiliko gyventi. Mirus pirmajai žmonai ir sūnui Adomui, po kurio laiko vedė antrą kartą Stasę Laniauskienę.

Savo darbštumu ir sunamunu Villa Lugano turi gražius namus, kur su žmona gyvena. Dabar jau yra išėję į pensiją, bet privačiai darbuojasi kaip elektricistas, dažnai padėdamas savo kaimynams ir pažįstamiems įsivesti elektrą į naujus namus.

Savo naują Garbės Leidėją p. Praną Jankauską, įrašiusį savo vardą į ypatingų lietuviškos spaudos rėmėjų eiles, „Laiko" redakcija ir administracija sveikina ir linki dar daug metų darbuotis Argentinos lietuvių kolonijos labui.

LIETUVOS LAISVINIMO TALKOS REIKALU

VLIKo nutarimu, Lietuvos Laisvinimo Talką vykdyti yra pavesta Užsienio Reikalų Tarnybai. Šio uždavinio akivaizdoje URT norėtų, kad šių metų Vasario 16 dienos proga visuose kraštuose laisvajame pasaulyje susidarytų Laisvinimo Talkos organai ir pradėtų darbą. Pagal VLIKo nuostatus, atitinkamo krašto PLB valdyba pasiūlo organizacines formas ir asmenis, kurie tame krašte Laisvinimo Talkai turėtų vadovauti. URT prašytų, kad kraštų valdybos ten, kur mūsų piliečių skaičius yra didesnis — 3-5 asmenis.

... Kraštų valdybos maloniai prašomos parinktų asmenų pavardes pranešti URT.

Šių metų Vasario 16 dienos proga URT pageidautų, kad kiekviename krašte būtų parenkama 10-20 žymiausių atitinkamo krašto politikos ir visuomenės veikėjų pasisakymų Lietuvos išlaisvinimo reikalu. JAV-se, kaip žinoma, kiekvienais metais žymi senatorių ir kongreso atstovų dalis tokius pareiškimus padaro. Visur, kur tiktai aplinkybės leistų, būtų pravartu tuos pasisakymus išleisti atskiro biuletenio forma.

Ryšium su VLIKo pirmininko ir VT perrinkimais, 1956 metų pradžioje Vykd. Tarybos būstinėje numatoma turėti posėdžių, kuriuose iš pagrindų bus aptariama visa mūsų laisvinimo akcija. Būtų labai gera, kad Laisvinimo Talkos organai kiekviename krašte pasvarstytų, kokius jie turėtų sumanymus Lietuvos laisvinimo veiklai suaktyvinti ir pagyvinti. Būčiau labai dėkingas, jei tie sumanymai galėtų būti URT-bai atsiųsti ne vėliau, kaip iki 1956 m. sausio mėn. galo.

Dr. P. KARVELIS
URT Valdytojas

(Atkelta iš 1 psl.)

Vokiečių savaitraštis „Volksbote" rugsėjo 3 d. numeryje smulkiau aprašo, kaip atrodo iš suomių už 60.000 DM 50 metų „išsinuomota" ir dabar sutarta grąžinti suomiams Sovietų karinė bazė Porkaloje. Iš ten jūros pabūklų granatos nuolat švilpia į Nargo salą prie Talino. Kasdien Porkaloje nuo patrankų gaudimo virpa langų stiklai. „Expressen" laikraščio bendradarbiui, nors ir rizikuojant mirtinu pavojumi, pavyko surinkti smulkesnių duomenų apie tai, kas yra Porkaloje įtaisyta ir kaip ten šeimininkauja sovietai. Visa toji sritis labai budriai saugojama: niekas neprivalo matyti, kas iš tikrųjų dedasi viduje. Tik žvejams, kurie iš seno gyvena toje srityje, leidžiama pasirodyti pajūryje. Tačiau jei ir jie priplaukia prie nustatytųjų ribų, gali būti suimti. Paskum jie užrištomis akimis nugabenami į Porkalą, kur kartais ištisas valandas kelias dienas tardomi, o paleisti vėl užrištomis akimis išsiunčiami suomių teritorijon. Ir jiems yra pavykę sužinoti, kas toje srityje vyksta. Ten bolševikai yra pravedę geležinkelio liniją ir įtaisę aerodramą, iš kurio kasdien kyla sprausminiai lėktuvai. Forte McElliot sovietai yra įkurdinę 700 karių. Bendras įgulos skaičius siekia 20-25.000 vyrų. Taip pat daug į Porkalą atplaukia sovietinių minininkų.

(T. Ž.)

ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ

Vliko prezidiumas New Yorke praskelbė į lietuvių visuomenę atsišaukimą, kuriame, siųsdamas kenčiančiai tautai Tėvynėje, kankinamiems bolševikų kalėjimuose, vergų stovyklose ir tremtiniams Sibire, taip pat lietuviams išeiviams visame pasaulyje Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų sveikinimus, taip pat linkėdamas nenustoti vilties, taip bylojo:

„Prieš 12 metų Hitlerio okupuotoj Lietuvoj buvo sudarytas Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jį sudarė visos politinės partijos ir kovos sąjūdžiai vieningu sutarimu. 1944 m. Vasario 16 d. deklaracijoje, toje lietuvių Tautos Laisvės Chartoje, Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas iškilmingai įsipareigojo tol vadovauti lietuvių tautos kovai, iki Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Tos šventos priesaikos ištesėjimas visiems mums yra įpareigojanti prievolė ir tikslas.

Stiprus tautos pavedimu ir talkinamas visų lietuviškųjų veiksnių, Vlikas per eilę metų ėjo Lietuvos reikalų sargybą Vakaruose. Tuo pačiu metu pati tauta vedė ir tebeveda žūtbūtinę kovą su sovietų okupantu pavergtoje Tėvynėje. Tūkstančiai didvyriškų žygių liudija mūsų tautos pasiryžimą būti laisva. Tautos kovos didvyriškumas laimi Lietuvos laisvinimo reikalui pasaulio pripažinimą ir paramą.

Kova už mūsų tautos laisvę tuo pat metu vyksta laisvuose Vakaruose. Sovietams nepavyko pateisinti Lietuvai padaryto smurto ir gauti jam pripažinimą. Lietuva kartu su jos kaimynėmis Latvija ir Estija daugumos valstybių yra pripažįstamos laisvųjų tautų lygiateisėmis narėmis, tik Sovietų ginklu okupuotomis. Laisvojo pasaulio padedami ir toliau kovosime, kol Lietuva taps nuo visų okupantų laisva.

Kovos dėl laisvės metams užsitęsiant ir tarptautinei padėčiai kintant, esamomis sąlygomis Vlikas šiuo metu renkasi savo posėdžių Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Čia pasaulio gausingiausioje lietuvių išeivijoje jis tikisi rasti gausių talkinikų kovai už Lietuvos laisvę suaktyvinti. Vlikas yra dėkingas šio krašto vyriausybei, kuri, šiandien lemiamai įtaigodama pasaulio įvykius, remia mūsų tautos pastangas išsilaisvinti. Šiame krašte taip pat renkasi Pavergtųjų Tautų Seimas ir veikia kitos tarptautinės institucijos, kurios gali padėti Vlikui sėkmingai Lietuvos laisvinimo kovą plėsti.

Vliko praeityje būdavo nesklandumų ir pasitaikydavo nesutarimų neesminiais klausimais, kurie sunkindavo Vliko darbą. Tie nesutarimai, išnešti viešumon, davė kai kam progos tyčia kelti visuomenėje nepasitenkinimą, o Vliko opozicijai suteikė galimumą Vlikui priekaištauti ir, ypač pastaruoju metu, sąmoningai kenkti jo autoritetui ir orumui.

Vlikas laiku sutarė reikalingas Lietuvos laisvinimi priemones sustiprinti. Lapkričio mėn. 24-27 d.d. vykusi New Yorke Vliko sesija pasižymėjo vieningu visų noru pašalinti praeities nesklandumus ir glaudžiai bendradarbiauti su savąja visuomene bei lietuviškais veiksniais. Pagrindinės mūsų politinės partijos, kurios demokratinių Lietuvos Seimų laikais atstovavo Seimuose 99% lietuvių tautos, kartu su kitų politinių grupių atstovais vieningai įvertino padėtį, vieningai sutarė Vliko ateities kelią į Lietuvos išlaisvinimą ir vieningai nutarė juo eiti į tikslą, atidedant į šalį viską, kas trukdė Vlikui darbą dirbti.

Vlikas nepaneigė ir tų, kurie iš bendro darbo traukiasi. Jis supranta, kad jo pastangų sėkmingumas priklausys, kiek tos pastangos bus savos visuomenės remiamos. Todėl priimtoj rezoliucijoj Vlikas kviečia visus apsijungti Lietuvos laisvinimo darbui. Visos grupės, kurios laikosi 1944 m. Vasario 16 d. deklaracijos pagrindų, kurios siekia išlaisvintąją Lietuvą atkurti kaip demokratinę valstybę, lygiomis su kitomis gali Vliko darbe dalyvauti.

Tautinė vienybė tebūnie Vliko, visų lietuviškųjų veiksnių ir lietuvių visuomenės bendro darbo pagrindas. Gražų kelią į tautinę vienybę parodė Amerikos lietuviai, kurie per paskutinį Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą New Yorke, kuris įvyko prieš pat Vliko sesiją, vienu balsu nutarė remti Vliką visomis išgalėmis — moraliai ir medžiagiškai. Visa lietuvių išeivija laisvajame pasaulyje kviečiama pasekti tuo pavyzdžiu.

Vis sunkėjanti Lietuvos laisvinimo kova šiandien kaip niekad reikalauja sutelkti visas mūsų gyvąsias jėgas. Bet kokiam skaldymuisi turi būti padarytas galas.

Vliko sesija pareiškė nuoširdų norą bendrai dirbti su Lietuvos pasiuntiniais, atidedant į šalį visus ginčus dėl kompetencijų. Vlikas, įsipareigojęs atstovauti ir ginti lietuvių tautą, o kartu ir Lietuvos valstybę, supranta, kad tai yra ir Lietuvos pasiuntinių bendras reikalas. Vlikas New Yorko sesijoje priimtoj rezolucijoje reiškia nuoširdų norą ir darniai su pasiuntiniais dirbti Lietuvos laisvinimui.

Amerikos Lietuvių Taryba yra daug nuveikusi Lietuvos reikalui šiame krašte ir bendrame darbe Vlikas su Taryba neturėjo jokių nesklandumų. Teisingai suprantant Vliko ir Amerikos Lietuvių Tarybos veiklos sritis, kaip vienas antram talkinikavimą, Vlikas neabejoja, kad santykių darnumas ateičiai yra patikrintas.

Vliko santykiai su Lietuvos Laisvės Komitetu bei su Lietuvių Delegacija Pavergtųjų Tautų Seimė yra aiškūs.

Vliko sesijos New Yorke nutartas Vliko persitvarkymas yra padiktuotas gyvenimo tikrovės. Tačiau nei Vliko prigimtis, nei jo pagrindinis tikslas nekeičiami. Vadovaudamas lietuvių laisvės kovai visame pasaulyje, Vlikas teikia ypatingą svarbą mūsų kovos frontui Europoje, kur veikia Vliko Vykdomoji Taryba su visomis jos įstaigomis.

Persitvarkęs Vlikas yra pasiryžęs darbe plačiau užsimoti ir tiki, kad sunkėjančios sąlygos jam nebus nenugalima kliūtis savo paskirtį vykdyti. Kartu suprantama, kad Vliko darbo sėkmingumas pareis nuo to, kaip jam pavyks konsoliduoti lietuvių išeiviją ir suburti visas veikiančias lietuviškas jėgas Lietuvos laisvinimo darbui.

Vliko pavestas, Prezidiumas kviečia visus lietuviškus veiksnius, visą lietuvių išeiviją širdim atjausti mūsų pavergtos tautos likimą ir nepalūžtant tikėti, kad lietuvių tautos laisvės kova bus laimėta. Prezidiumas visus kviečia stiprinti vieningas pastangas Lietuvai vaduoti".

Derybos su Sovietų Sąjunga

Vieno žymiausių Šveicarijos laikraščių „Basler Nachrichten" pakviestas pasisakyti dėl Sovietų Sąjungos politikos Lietuvos Diplomatijos Šefas S. Lozoraitis parašė straipsnį kurį „B. Nachrichten" paskelbė vedamuoju.

Žemiau duodamas straipsnio vertimas.

Nors Ženevos užsienio reikalų ministerių konferencijos padariniai buvo visiškai neigiami, ji, be abėjojimo, buvo svarbiausias pereitų metų politinis įvykis. Reikia manyti, kad jos pasekos bus žymios taip pat ir šiais metais. Todėl tebūnie leista atstovui vienos tautos, tiesioginiai suinteresuotos Vakarų didžiųjų valstybių ir Sovietų Sąjungos derybomis, padaryti principinių pastabų dėl to įvykio.

Paskutinės Ženevos konferencijos reikšmė, mūsų nuomone, glūdi visų pirma dviejuose punktuose, kurie konferencijos proga paaiškėjo daugiau, kaip kada nors ankščiau. Konferencijos eiga parodė dar kartą, kad nėra jokio galimumo taikingų derybų keliu išspręsti su Sovietais bet kuriuos tikrai esminius klausimus, einant laisvės bei teisingumo dėsniais, kuriuos civilizuotasis pasaulis laiko tarptautinio sugyvenimo pagrindu. (Baltijos valstybių laisvės ir nepriklausomybės atstatymas priklauso prie tų klausimų, kurie privalo būti kalbamų desnių dvasioje išspręsti). Antra, konferencijos rezultatai įrodė, jog ta politinė atmosfera, kuri kelis mėnesius buvo laikoma „Ženevos dvasia", tikrumoje nebuvo niekas kita, kaip laikinas Sovietų taktikos pakeitimas, neliečiąs pagrindinių tikslų, kurie buvo nustatyti pirmais bolševikų revoliucijos laikais, kurie yra nepakeičiami, nėra pasikeitę ir nebus pakeisti.

Sovietų Sąjungos laikysena antroj Ženevos konferencijoj daug kam sudarė „apsivylimą". Mes manome, kad tokia pažiūra yra pagrįsta klaidingu padėties įvertinimu. Kad konferencijos rezultatas buvo neigiamas, tai buvo matyti iš anksto. Nes tikrumoje Sovietai niekados nemanė sutikti su Vokietijos suvienijimu, ir, būtent, dėl eilės priežaščių, kurių mes čia paminėsime tiktai svarbiausias. 1) Sovietai nuo pat pradžios jų revoliucijos siekė tokios padėties, kurioje yra dabar Vokietija, žymioj daly rusų de facto okupuota; to siekdami, Sovietai turėjo prieš akis tą faktą, kad Berlynas jau vieną kartą Septynerių metų kare, nors ir trumpam buvo rusų okupuotas. 2) Bolševizmo išplėtimo į visą pasaulį planuose, kurie Sovietų vyriausybei visados aktualūs, Vokietijos subolševikinimas yra vienas svarbiausių etapų aukščiau paminėtam galutiniam tikslui pasiekti. Šitokiomis aplinkybėmis negalima laukti, kad Sovietų Sąjunga taikingų derybų keliu atsisakytų nuo tos galingos pozicijos Vokietijoje, kurią ji mažesnėj daly pasiekė pati, o didesnioj — gavo dovanų iš savo sąjungininkų. 3) Toliau reikia spėti, jog tuo klausimu Sovietų politikai turi svarbos viena ypatinga aplinkybė, į kurią tačiau Vakarai nėra atkreipę jokio dėmesio. Būtent, kad Sovietų reikalauta ir gauta demarkacijos linija tarp jų užimtos Vokietijos dalies ir laisvosios Vokietijos eina maždaug taip, kaip prieš daug šimtmečių ėjo linija, kuri skyrė slavų gyvenamąsias sritis nuo germaniškųjų. Iš to matomas Maskvos siekimas atstumti Vokietiją kaip galima toliau į vakarus.

Galop, prisideda dar tas strateginis momentas, kad vykdydama savo ekspansiją, Sovietų Sąjunga, pastaraisiais laikais vartoja naują manevrą. Būtent, tais atsitikimais, kai ji negali visiškai užimti kokios valstybės, ji stengiasi tą valstybę padalinti pusiau, sudaryti joje „prietiltę" iš kurios būtų galima vėliau, tinkamu momentu, tęsti komunizmo brovimąsi pirmyn karinėmis ar subversyvinėmis priemonėmis. Tokias komunizmo „prietiltes" Sovietų Sąjunga turi dabar Vokietijoje, Korėjoje ir Vietname.

Yra aišku, kad dabartinis Sovietų viešpatavimas Rytų Vokietijoje nėra užbaigta akcija, bet tiktai toli siekančios ir pasauliniu mąstu apskaičiuotos akcijos pradžia. Kremlius laiko dabartinę padėtį Vokietijoje tik pereinamąja stadija. Ir jeigu ji paliktų dar daugeliui metų, tai jokiu būdu nereikštų, kad Sovietai atsisako nuo visos Vokietijos užvaldymo. Sovietai tam tikromis aplinkybėmis gali savo pagrindinius planus atidėti, bet jis nuo jų niekados neatsisako. Tinkamam momentui atėjus, net dešimtmečiams praslinkus, jie tuos planus atgaivina iš tariamos užmiršties ir vykdyti.

Kai dėl Baltijos valstybių nusistatymo Vokietijos suvienijimo klausimu, tai pirmiausiai pažymėtina, kad, būdamos kartu su Rytų Vokietija bolševikų priespaudoj, jos jaučiasi solidarios su vokiečių tauta kaip ir su kitomis Sovietų pavergtomis tautomis. Be to, lietuviai, latviai ir estai mano, jog Rytų ir Vidurio Europos išvadavimo problema gali būti sprendžiama ne dalimis, tai yra, kiekvienam kraštui atskirai, bet tiktai en bloc. Todėl Baltijos tautos laiko Vokietijos suvienijimą vieną svarbiausių sąlygų jų kraštų laisvei atstatyti.

Visi šitie klausimai gali ir privalo būti išspręsti, ir būtent, darant nuolatinį bei metodingą spaudimą į Sovietų Sąjungą. Ryšy su tuo būtų naudinga turėti omeny šiuos sumetimus. Pirma, nėra abejojimo, kad Sov. Sąjunga pergyvena krizę dėl ekonominių sunkumų ir dėl vis dar nepabaigtos kovos tarp Stalino įpėdinių. Todėl kaip tik dabar Vakarų spaudimas prieš Sovietus turėtų būti sustiprintas, nes juk pati logika reikalauja panaudoti priešo silpnumu ir spausti jį tada, kai jis rodo silpnumo žymių. Tačiau nuostabiu būdu kai kada atrodo, kad Vakaruose esama žmonių, kurie galvoja: „žinoma, Sovietų Sąjungoje yra krizė, todėl darykime su ja kompromisų". Šitoks galvojimas yra klaidingas. Jis tegali atvesti prie to, kad Sovietams bus padėta nugalėti krizę, sustiprinti vidaus padėtį ir telkti naujų jėgų tolimesnei ekspansijai. Antra, dažnai išleidžiama iš akių tas paprastas faktas, kad santykiai tarp valstybių yra tvarkomi prievarta. būtent, moraline, ekonomine, politine ar fizine prievarta. Šita aiški taisyklė, visos pasaulio istorijos eigos patvirtinta, neprivalo būti niekados užmiršta santykiuose su Sovietų Sąjunga. O ypačiai pasiduoti iliuzijai, kad galima ką išgauti iš Sovietų ar atremti bolševikų pavojų, vartojant priemones, panašias į Salvation Army priemones. Ir galop, reikia įsisąmoninti, jog net Vokietijos išstojimo iš Atlanto pakto organizacijos ir neutralizavimo kaina Sovietų Sąjunga nesutiktų su komunistinės santvarkos panaikinimu Rytų Vokietijoje ir su Vokietijos suvienijimu.

Vadinama „naująja taktika" Sovietai siekia privesti Vakarus prie moralinio, politinio ir karinio nusiginklavimo bolševikų smurto politikos atžvilgiu. Šitos politikos akivaizdoje Vakarų tautos privalo sustiprinti solidarumą tiek savo tarpe, tiek pavergtoms Rytų ir Centro Europos tautoms, ir galų gale griežtai — veiksmais ir žodžiais — pradėti kurti Europos Federaciją. Tik šituo keliu eidami, Vakarai įgys jėgą, būtiną santykiuose su Sovietų Sąjunga. Ir tik šitas kelias gali atvesti ir atves prie Europos paliuosavimo nuo Sovietų grėsmės ir prie tarptautinės tvarkos atstatymo visame pasaulyje.

S. LOZORAITIS

ATVYKSTA TT. MARIJONŲ VIRŠININKAS

Gauta žinia, kad sausio 31 d. lėktuvu iš Romos atvyksta vyriausias Tėvų Marijonų vienuolijos viršininkas-generolas T. Vladas Mroczek. Jis čia atliks Bažnyčios įstatymų reikalaujamą vizitaciją, susipažins su Argentinos Marijonų vienuolijos reikalais, darbais ir ateities darbų galimybėmis. Anksčiau čia yra buvęs tokiai vizitacijai a. a. vysk. P. Būčys, vėliau T. J. Jančius, tuometinis vicegenerolas, o dabar sulauksime naujo svečio Marijonų vienuolijos generolo.

TĖVAS VLADAS MROCZEK MIC, Marijonų Vienuolijos Generolas

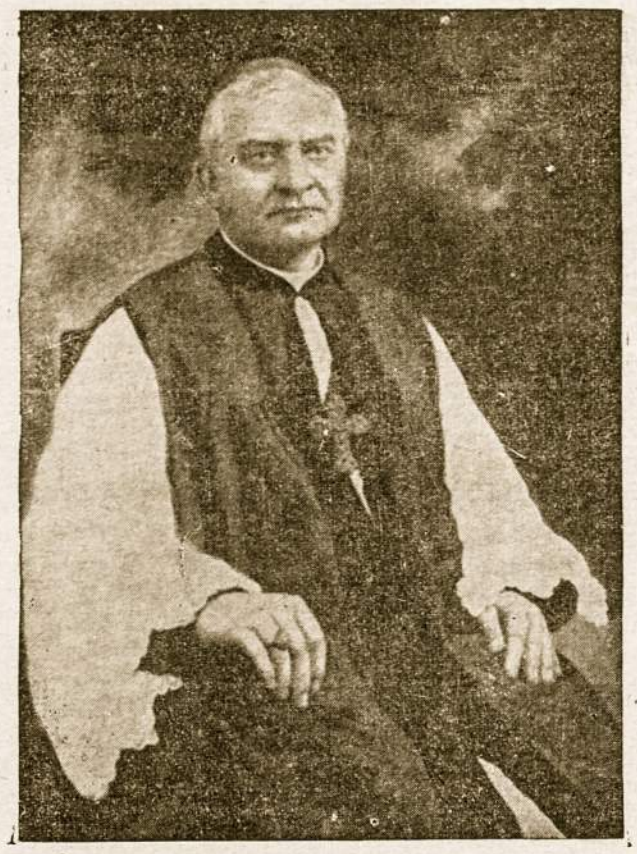

Dievo Tarnas Arkiv. Jurgis Matulaitis - Matulevičius, Marijonų Vienuolijos Atnaujintojas, nuo kurio mirties sausio 27 d. sueina 29 metai. Romoje vedama jo paskelbimo palaimintuoju byla.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

1. **Zenonas Ivinskis, ŠVENTAS KAZIMIERAS,** Nauja studija apie mūsų tautos šventąjį, parašyta pasinaudojant Vatikano archyvais. Gausiai iliustruota (77 iliustr.), 222 psl. teksto ir 72 psl. iliustracijų, viso 295 psl. Išleido Darbininkas, New York, 1955 m.

2. **F. E. Sillanpaa, SILJA.** Pasakojimas apie vieno seno kamieno paskutinę atžalą. Išvertė **Juozas Lingis.** Antras leidimas. Ventos leidinys, 1955 m. Tai Nobelio premijos laureato vienas iš žimiųjų kūrinių, susilaukusių vertimų į beveik visas kultūringas kalbas.

3. **Antanas Vaičiulaitis, PASAKOJIMAI,** rinktinės novelės. Ventos leidinys, 1955 m. Mūsų žymiojo rašytojo estetinio stilisto gražesnės novelės, kurios jau prieš kiek laiko buvo pasirodžiusios atskiruose leidiniuose. Pabaigai **prof. Juozas Brazaitis** duoda trumpą rinkinio apibūdinimą literatūriniu atžvilgiu. Knyga skaitosi su dideliu malonumu ir užvertus knygą jaučiasi, kad dar buvo per trumpa.

SKRUZDĖS PLAUKIOJA

Vienas gamtos stebėtojas štai ką pasakoja apie vieną Amerikos skruzdžių rūšį.

Kartą skruzdėms reikėjo persikelti per upelį. Upelis buvo platokas ir jį perplaukti ne visai buvo lengva. Skruzdės ėjo paupeliu, lyg ko ieškodamos. Upelio krantas buvo status ir žolėtas. Pagaliau skruzdės išėjo į lėkštą ir smėlėtą krantą, ir čia sustojo. Skruzdės ėmė ir šen ir ten begioti. Jos ėmė nešioti į vandenį sausas šakeles, žieveles ir pačios į jas lipo. Kad šias vanduo nenuneštų, įsikandusios laikė laivelį tos skruzdės, kurios dar buvo krante. Pirmai eilei įsisėdus į vandenį, ėjo antra su savo laiveliais. Šiosios kibo į pirmąsias, o jos pačios laikė trečiosios eilės skruzdes. Visos laikėsi viena į kitą įsikibusios, įsikandusios, o laivelius laikė kojomis. Žodžiu sakant, kiekviena skruzdė sėdėjo savo laivelyje, o laiveliai plaukė vienas prie kito. Bežiūrint upelis buvo pilnas skruzdžių. Skruzdės, stovinčios krante, laikė tas, kurios jau buvo vandenyje. Galų gale skruzdės neišsilaikė: vanduo ištraukė jų laivelius ir nunešė. Skruzdės taip ir nuplaukė, laikydamosi viena prie kitos. Likusios krante irgi susileido į vandenį laivelius, įsisėdo į juos, ir pulkais nuplaukė paskui pirmąsias. Taip skruzdės darbavosi, kol visos perplaukė upelį.

VORŲ LAIVELIAI

Anglijoje, Narfalko raistuose, yra didelių vorų, kurie taip pat moka pasidirbti laivelius. Šiam reikalui voras darosi iš įvairių žolių ritulių. Kad ritulys būtų stipresnis ir kad nesubirėtų, jį apvynioja voratinkliais. Toks ritulys plaukia vandeny, o voras jame, lyg laive, sėdi. Plaukdamas dairosi, ar nepamatys vandenyje grobio. Pamatęs įkritusį į vandenį vabalėlį, sveria jį, nešasi į savo laivą ir ten suėda. Taip voras jūrininkas ir plaukioja ištisą vasarą jieškodamas grobio.

ANTANAS VAIČIULAITIS

TAVO VEIDO ŠVIESA

(Ištraukta iš neseniai išleistos novelių rinktinės PASAKOJIMAI)

Kai Teresė pakėlė galvą nuo lovos, pirkioje buvo tamsu. Vėjas šniokštė ąžuolo lapuose prie pat stogo. Nejaukiai girgždėjo svirtis kieme ir mūkė šėmoji karvė: jos balsas greit duso vėtroje. O čia gaivi ir linksma ugnis spragsėjo. Žarija nubiro pro pūsterį, nuriedėjo pelenais žemyn ir žioravo asloje. Moteris žiurėjo į kibirkštį ir atsiminė, kaip ją į patalą paguldė aštrūs diegliai ir didelis nusilpimas, nuo kurio akys temo. Ji dar gyva! Ir rodėsi, kad vilnų kuodas ant verpstės, užraugtos duonos kubilaitis kertėje yra jai kažkas tolima ir nauja, lyg vaikystėje regėti daiktai.

Nuleido ji kojas ant grindų. Trepsėdama nuėjo pas židinį. Galva svaigo. Krūtinėje buvo tuščia ir sunku. Puodas šnypštė, pukštė ir kunkuliuodamas kilnojo dangtį, kuris tyliai tartėjo. Sukiodamosi aplink ugnį, senelė žarstė į kruvą skiedras, kurios vis raitėsi ir sklaistėsi į šalis. Ramu čia buvo, nors vėjas ūžė ir šiurpino stogą, toks galingas, lyg norėtų jis perplėšti žemės plutą, o sunkius debesis blaškyti, it kokias skaras.

Močiutė sąšlavas sumetė į liepsnas. Apšilo ji dabar ir buvo patenkinta, kaip žmogus, atlikęs naudingą darbą. Prikyšte ji nušluostė stalą ir žvelgė į palergonijas.

— Na! — tarė ji garsiai.

Pakrapštė kietą, susprogusią žemę vazone ir purtė galvą:

— Jos tikrai išdžius.

Kai ji grįžo su puodeliu vandens prie gėlių, kieme sugirksėjo žąsys.

Priemenėj trepsėjo ir daužė klumpes į slenkstį.

— Gal Vincas, — mąstė moteris.

Vanduo šliuksėdmas bėgo iš puodelio, slėpėsi grioveliuose, sproginėjo palšais burbuliukais. Taip, Vinco ji išsilgo. Jau savaitė jo nėra namie. O, tos girios, girios! Ir tik jis supranta ją, gina nuo dukters žodžių.

Durys graudžiai cypė. Teresė iš lėto, šypsodamosi gręžė galvą ir, atisisukus, vos nespigtelėjo. Ji užkliudė vazoną puodelių, kuris krito ant aslos ir sudužo.

Augšta ir laiba, nieko nesakydama, stovėjo ten duktė. Ji klėstėsi skarą. Jos plaukai smuko ant smilkinių. Ji buvo pikta. Dieve tu mano! Ji visados pikta ir kieta! Ir kodėl tu manęs nekenti, tu mano išnešiotoji!

Agnė stovėjo ten ir žodžio nesakė.

Senoji išsigandusi priklaupė prie šukių. Akys jai raibo. Grabinėjo drebančiais pirštais, žarštė skeveldras ir nieko negalėjo sučiupti. Ji įtraukė sprandą, lyg bijodama, kad nemuštų.

Agnė vis ten stovėjo.

— Vysta, — prabilo Teresė.

— Be tavęs, mama, tvarkos čia nebus! Nesykį sakiau.

— Agnele!

— Agnele, Agnele! Kirmytum verčiau lovoj.

Močiutė klūpodama ir susikūprinusi pakėlė akis į dukterį.

— Ko tu manęs taip nekenti, dukrele? — tarė ji.

Ir ji atsisėdo ant kulnų ir rankogaliu braukė ašarą iš veido raukšlių.

— Ko čia nekęsti, — šiurkščiai kalbėjo Agnė, — bet painiotis po kojų nesipainiok.

— Neilgai aš čia būsiu.

— Niekas tavęs, mama, nė nelaiko.

Teresė, įsikabinus į stalą, atsikėlė silpna ir išvargusi. Pavydi jai pastogės! Ir dūsaudama, tokia menka ir mažytė, ji nuėjo ir atsisėdo priemenėj tarp statinių. Buvo ten šalta. Vėjas draskėsi d a r rūstesnis. Jis šniokštė pilnas jėgos ir ėjo nuo žemės galo ligi galo. Taip, grįš Vincas, raš čia ją. Pasiskųs jam, taip, ji pasiskųs. Užtars ją, pabars tikrą jos dukrą. Ant augšto, brazdėdamos ir cypdamos, nubėgo žiurkės. Į trobą sugriuvo vaikai, trys berniukai. Jie jos nepastebėjo. Bet pirkioje, valandėlę paklegėję, ėmė jie klausinėti:

— Kur močiutė?

— Ar ji kur išėjo? — atsiliepė Agnės balsas.

—Aha!

Ir, pravėrusi duris, ji kalbėjo aštriai, pajuokdama:

— Tau ilgai reikės čia tursoti, kol Vinco sulauksi.

Teresė nieko neatsakė.

Tada vėl prabilo duktė:

— Na, ar tu čia? Ko tyli!

N e s u l a u k u s atsakymo, ji brūkštelėjo degtuką. Silpna šviesa plazdėjo ant statinių, ant storų sijų lubose su juoda skyle į augštą. Išblyškusi, klaikiomis akimis prieš save žiūrėdama, senelė vis labiau gūžėsi, lyg norėdama visai išnykti. Liepsna kilstelėjo, sužibo skaisčiai ir užgeso.

Iš tamsos kalbėjo aštrus balsas.

— Sėdėk, jei patinka. Bet žinok: Vincas nei šiandien, nei rytoj negrįš. Davė man per Stakniškių Praną žinią, kad dar turi baigti Didžiagirės biržėse, o paskui turės matuoti medžius Šikšninės miškely. Matai!

Ir ji užtrenkė duris. Pirkioj vaikai tylėjo. Gerą dar valandą kiūtojo ten senelė, paskui tarė sau: „Didžiagirė...” Pakilusi ji nuėjo į kambarį, išsitraukė iš kertės gumbuotą lazdą ir apsigaubė skara. Tamsoje mažieji žvelgė į ją, bijodami žodį prakuždėti. Nuo slenksčio atsigręžė ji ir tarė:

— Sudie, vaikučiai.

Niekas jai neatsakė, tik Juozukas ėmė verkti.

Lauke buvo šviesiau. Vakaruose, toli ten prie slėnio krašto, buvo praplyšęs juodas debesys: dangus pro jį žioravo ir raudonavo taip liūdnai ir graudžiai. Per kiemą lėkė du varnai prieš vėją. Skrido juodu įstriži, čia pasikeldami į viršų, čia vėl siūbuodami žemyn ir krankdami. Tarpais vėtra blokšdavo juos atgal, ir juodu yrėsi lėtai, atkakliai, lyg žmogus vandeny.

Valandėlę senelė glūdėjo ties sąspara, bijodama įeiti į vėją. Paskui ji, ramsčiuodamosi lazda, prakėlė vartus. Duslus smūgis bloškė jai į krūtine. Ji vos nepašlijo augštininka. Atstačiusi priešais save galvą, pamažėle ji nusileido nuo šlaito. Apačioje juodavo upė. Dabar ji buvo plati, išsiliejus į lankas. Kaime jau degė žiburių. Antys lipo į krantą. Jos krypavo į šalis, šnekučiavosi ir atrodė lyg sugėdintos, kad taip vėlai grįžta. Praeidamos pro senelę, jos klegėjo, traukė kaklus ir snapais lingavo žemyn. „Didžiagirė, Didžiagirė”, kartojo moteris. Miško prieš save ji nematė. Jisai buvo juodas, išvien susimaišęs su debesimis. Tik iš tolybėje spinksinčio žiburio ji numatė, kur turėtų boluoti beržynas. Ant kelio telkšojo balos, drumstos ir nešvarios, lyg purvinos paklodės. Dumblas tryško jai iš po klumpių. Kad neįstotų į provėžą ar duobę, jinai, įsmeigusi akis į kelią, lazda grabinėjo taką priešais save. Taip daro neregiai, kai jie vieni eina. Tenai vėl sužibo langai.

Ir ji mąstė apie žmones, kurie dabar sėdi pirkiose. Jie valgo vakarienę. Vaikai krykščia, o lauke vėjas švilpia pro sąsparas. Ir šunes guli savo būdose, snukius tarp letenų įkišę. Visi jie turi savo namus. Ir žvirbliai čiauškasi ir minga palėpėse. Sustojusi ir susirietusi, ji kosėjo pridusdama, kosėjo su tokiu baisiu atsižviegimu, kaip kokliušu susirgę kūdikiai. Priepuoliui nusilpus, ji šluostėsi akis. Ir žiūrėjo stebėdamosi. Tamsa vienam daikte buvo tirštesnė. Ne, ten kažko būta. Baimingai ji apsidairė, lyg klaustųsi: kur aš dabar esu? Ji norėjo išvysti ką nors pažįstama: ar medį, ar kryžių, ar bent žemės klodą po kojomis. Ji nerado nieko artimo. O juk aš čia gimusi ir augau. Aštuoniasdešimt metų. Ir dabar...

Ji papurtė galvą ir jautėsi kaip paklydusi, lyg tyrlauky. Jai pasivaideno, tarsi visur aplinkui nieko nebūtų: eik į šiaurę, eik į pietus, ir nerasi nei vieno laužo, ir nesutiksi nei vieno gyvulio, nei žmogaus. Išskyrus tą, kur priešais stovi. Teresė matė, kaip jisai pasilenkė, atstatė švarko atlapus ir braukė degtukus, mėgindamas užsirūkyti. Staigi šviesa plyksteldavo jam ant smakro, ant nosies ir vėl geso.

Valerija ir Matas Bendinskai su Onute ir Pauliuku — visi keturi yra uolūs Kordobos liet. kolonijos darbuotojai.

Jam pasisekė pridegti pypkę. Tada jis prabilo:

— Žiūriu į tave, močiute, ir stebiuosi.

Teresė atsiduso. Taip čia būta gero vyro. Jis kalba taip iš lėto ir lyg tavęs gailėdamasis.

— Kur tu šitokioj darganoj?

— Pas žentą.

Keleivis valandėlę tylėjo, lyg svarstydamas.

Paskui jis tarė:

— Bet ir dusulys tavo.

Teresė nežinojo, ką atsakyti. Ji sužnabždėjo nedrąsiai:

— Jis dabar Didžiagirėj... Dirba ten...

— Žinau, žinau, šią vasarą ten buvo gaisras.

Jis dar pridėjo:

— Vis dėlto aš tavo amžiuj neičiau vienas nakčia ir vėtroj. Ar jau taip skubu?

Jinai susigėdo. Taip, jos gal būta per ūmios. Tačiau jau metai iš metų duktė jai kaip peilis. Tik pagalvok: aš savo kūne ją nešiojau. Ir gimdydama kenčiau.

— Ir štai kas liko iš mano gyvenimo, — skundėsi jinai. — Ar aš pamąsčiau apie tai, jauna būdama...

— Mudviem tuo tarpu bus pakeliui, — nukreipė vyras kalbą.

Ir juodu vėl ėjo. Buvo visai sutemę. Iš pypkės retkarčiais švysteldavo smulkių kibirkščių ir čia pat užgesdavo. Kai tarpais vėtra prikimdavo, apačioje buvo girdėti duslus upės ošimas. Girgždėjo ir švilpė gluosniai. Daugiau nieko aplinkui čia nebuvo. Ir juodu buvo vieni naktyje, laukuose be žolės ir be javo. Teresė pasakojo savo vargą, visus savo ilgus metus, pilnus darbo ir rūpesčių. Ir kokia senatvė! Diegliai, kosulys, o mirtis vis gaišta... Ir pastogės nėra... Žmogus klausėsi atidžiai. Jis kalbėjo moteriai gerus ir senus žodžius, kurie smelkiasi tiesiai į širdį.

Priešais labiau sušniokštė.

— Štai ir giria, — tarė keleivis. — Tu, močiute, eisi lig ąžuolo su nutrenkta viršūne... Ar žinai jį?

Kur ji nežinos! Tik pirmai buvo susisukus jai galva, kad jautėsi, lyg paklydusi.

— O iš ten keliu į kairę...

— Žinau, aš čia viską žinau...

— Sudie. Man reikia pamiške.

Ir juodu išsiskyrė.

Girioje Teresė atsiduso. Jautėsi ji čia, lyg kokiame name. Vėjas šniokštė ir draskėsi viršūnėmis. O apačioje nebuvo to šėlimo. Tik retkarčiais įsiveržda vo sūkurys. Tvokstelėdavo ir vėl dingdavo. Medžiai ošė ir gaudė taip didžiai, kad senelei darėsi ilgu ir šiurpu. Ji mąstė, kad visi plačių girių žvėrys snūduriuoja dabar savo urvuose ir klausosi pušų ir liepų balso, kuris yra nuo amžių ir niekados neišblės. Ir paukščiai tupi savo gūžtose, pasikišę snapus po sparnu, susiglaudę ir per miegus čiupsėdami tarpais.

Tik ji viena turi eiti. Ir sustojus mąstė: tokia silpna dar niekada nebuvau. Lazda rankoje drebėjo, lyg kieno purtoma. Jau norėjo šlietis prie medžio. Priglausti galvą prie tos kuplios liepos ir rymoti. Ilgai, ilgai rymoti, kol nutils audrotis, kol liausis pušys siūravę, ir patekės aušra, tokia rami ir gera.

— Ne, tau reikia Vincą rasti, — kalbėjo garsiai. — O čia ilsėdamos tu amžinai nenueisi.

Jos balsas buvo toks mažas, toks drebantis tarp pušų ir skroblų gaudimo. Moteris atsikosėjo, lyg drąsindamosi. Pakėlusi lazdą, grabinėjo kelią. Priešais būta išsikišusios šaknies, viename gale nuvažinėtos.

— Būčiau suklupus, — tarė sau močiutė ir tarsi apsidžiaugė, nelaimės išvengus.

Ji krutėjo, kiek bepajėgdama. Taip sunku, taip sunku vilkti kojas. O, kokia eikli, kokia greita buvo ji mažumėje. Ir išaugus ji lakstė kaip zylė. Ji bėgtynėse aplenkdavo Jurgį, savo vyrą, kai tasai mergindamasis atjodavo. Kokius šviesius garbinius jis turėjo. Ir žodžiai jo: „Tereselė tu mano. Stirnele...” Jei dabar nebūtų debesų, augštam danguj mirgėtų žvaigždės. Ir sietynas šviestų... O paskui gimė jiems vaikai. Mirė jie, visi mirė. Tik ši viena liko. Kaip angis. Dievulėliau, visi mano sūnūs ir dukterys žemėj guli, tik toji viena gyvena. Ar aš regėsiu kada savo mažilėlius, aš, nusidėjėlė... Ir vyrą?

Viršum galvos sukliko paukštis. Teresė abiem rankom įsikibo į lazdą.

— Tai bus kėkštas, — ilgą valandą lūkuriavus, ji tarė.

Ji taip nenorėjo eiti. Širdis plakė vis lėtyn ir lėtyn. Štai ji plastelėjo taip nuvargusi, tarsi paskutinį kartą.

— Bet greit turėtų būti kryžkelė — mąstė senelė.

Ji kraipė galvą stebėdamosi, drauge ir lazdą svyruodama į šonus:

— Juk tiek laiko jau plunkiu...

Pažvelgė augštyn. Dangus buvo juodas.

— Kuri dabar būtų valanda?

Ne, augštai nei žvaigždės nemirksėjo, nei mėnulis nekeliavo. Gal dar anksti, o gal jau vidurnaktis, kada piktosios dvasios...

Nusijuokė jinai:

— Joms tokios senos manęs tikriausiai nereikia. Na, Terese, judinkis. Negi stūksosi, lyg stuobrys.

Priešais telkšojo bala. Ją reikėjo pakrūme aplenkti. Erškėtis strigo prie sijono. Spyglis pradrėskė ranką, ir truputį perštėjo. Iš medžių švokštimo jinai suprato, kad dabar patekus į eglyną. Eglės, nukarusios ligi žemės, visados ją baugino. Rodos, po jų šakomis taip ir glūdi ar žvėris, ar žmogus, ar kokia dvasia.

Teresė skubėjo. Lazda badydama taką, ji žengė kiek begalėdama greičiau. Jautė, kaip plaukai lenda iš po skepetos ir sklaistosi ant akių. Ak, jos ir kasos nesupintos gražiai... Buvo šilta, kaip įėjus į pirkią, kurioj duona kepama. Smilkiniuose lyg švito, lyg ryškėjo kažkas neaiškaus — tai, kas pro miglas turėtų patekėti. Ir pasivaideno senei, kad ji pluša dabar į dieną, kuri tuoj prasiskleis už šios tamsybės, prasiskleis tokia saulėta ir rami. Tik dar žingsnį, dar antrą... Ir ji treplena ir linksi, kaip tas genys, kuris stuksi medžio žievę. Tarsi šauktų ją kas, taip tyliai ir sykiu galingai vadintų ją į save. Jos skara nusmunka ant kaklo.

Mąsto, kad ji turi atvykti laiku.

— Netinka man vėluotis ir nakčia bastytis, — kalba ji greitai.

Valandėlę tyli.

— Aš gi iš gerų namų esu, — taria jinai. — Tegu žemės nedaug, bet šitaip valkiotis...

Ir ji sustojo ir apsižvalgė. Jos akyse buvo šviesiau.

Ji suprato:

— Štai jau ir beržynas.

Teresė dairėsi aplink ir stebėjosi:

— Viešpatie, kokie balti kamienai.

Medžiai ošė savo giesmę, didžią ir amžiną. Senoji klausėsi, ir jai buvo taip gera čia rymoti ir girdėti tą iš tolybių, iš marių ir vandenų atklydusį švokštimą. Štai ji prisilytės beržui prie liemens.

(Nukelta į 6 psl.)

TREČIĄ VASARĄ PRIE CALAMUCHITA EŽERO

Sausio 3 d. iš Plaza Miserere išvyko lietuviško jaunimo būrys į Kordobos kalnus — Villa del Dique, p.p. Stankūnų padovanotą vilą. Kelionė buvo puiki, nes lietus ir perkūnas lydėjo važiuojančius visą laiką, vėsindamas kaitrios vasaros saulės spindulius. Į Rio Cuarto atvykome pavėlavę pustrečios valandos. Laimė, kad pirmoji grupė, išvažiavę sausio 1 d., užsakė mums atskirą autobusą iš Rio Cuarto į Villa del Dique, tad jis mus laukė. Šoferis dar leido pavalgyti pusryčius. Nuo Rio Cuarto aiškiai matėsi vaikų entusiazmas, nes visus žavėjo kalnų gamta. Netoli Embalses, apie 12 km. nuo Villa del Diques sustojo mūsų autobusas. Nu, sakome, tai pastovėsime. Bet su mumis važiavo Jono Pilkos tėvelis, kuris Bs. Aires dirba kaip taksimetristas. Jis greitai sutaisė autobusą ir vėl leidomės toliau. Visi vaikai plojo Jonuko tėveliui, kad jis išgelbėjo visus nuo alkio.

Villa del Diqueje mus pasitiko gen. T. Daukantas, sausio 2 d. atvykę vaikučiai ir p.p. Stankūnai, kurie nuo pat pirmosios dienos savo tėviškais jausmais lydi stovyklos gyvenimą. Prieš atvažiavimą abu dirbo stovyklos naudai, atvažiavus taip pat kasdien su stovyklos pulsu, kur tik reikia, čia pribūna su pagelba. Kai atvažiavome, jau radome paruoštus pietus. Juos pagamino stovyklos vyriausia virėja p. Eleonora Jasinevičienė. Daug prie stovyklos paruošimo prisidėjo pirmiau nuvykę berniukai: Ernestas Paršelis, Juozas Masiulis ir Tadas Jasinevičius ir pagelbininkės R. Kazeliūnienė, O. Lipinskienė ir O. Kundrotienė.

MARIJONŲ VASARVIETĖJE UŽVERDA GYVENIMAS

Nuo pat pirmos dienos, vaikai gavę kambarius pradeda tvarkyti savo lovas, pranešama dienotvarkė ir greit įsijungiama į stovyklos tvarką. Tvarkos laikymasis palengvėja, kadangi ir šiais metais yra vaikų, kurie atostogauja jau nuo pat stovyklos įsikūrimo pradžios. Šiais metais atostogauja: **Petras Blumbergas, Karolis Blumbergas, Jonas Čikštas, Juozas Deveikis, Romas Deveikis, Tadas Jasinevičius, Aldas Kalainis, Juozas Kalainis, Oskaras Kiesylius, Henrikas Lesčius, Romualdas Lesčius, Juozas Markauskas, Juozas Masiulis, Jurgis Meana, Ernestas Paršelis, Jonas Pilka, Ričardas Treinauskas, Robertas Vaitkevičius ir Leonas Pilka.**

Vaikai keliasi 8 val., pusryčiai 9 val., pietūs 12 val, pavakariai — 4 val. ir vakarienė 8 val. Yra mokomi geografijos, Lietuvos istorijos, dainavimo, giedojimo ir lietuvių kalba rašymo ir skaitymo. Stovykloje daug maudomasi, ekskursuojama, žaidžiama. Per Tris Karalius visi praleido dieną garsioje maudyklėje — Embalsėje. Vaikai važiavo su laiveliu, grįžo taip pat. Sekmadieniais daromos didesnės ekskursijos. Pereitą sekmadienį, sausio 8 d., visi buvo Rumipal miestelyje. Visus gražiai sutiko lietuviško pensijono savininkas p. Palšis, kuris visus pavaišino vaisiais.

STOVYKLA IŠLEIS LAIKRAŠTĖLĮ

Stovykloje vienbalsiai buvo nutarta išleisti laikraštelį, supažindinant stovyklaujančių tėvelius ir artimuosius su stovyklos gyvenimu. Vyriausiu redaktoriumi paskirtas stovyklautojas Juozas Masiulis, padėjėjas Ernestas Paršelis; paišymo vedėjas Romualdas Lesčius. Visi stovyklautojai bendradarbiaus laikraštėlyje, todėl kiekvieno vaikučio tėvelis ras ir savo sūnaus rasinėlius ir paišybos dalykėlius stovyklavimo metu. Laikraštelį spaudins „Laiko" spaustuvė. Stovyklautojai taip pat sparčiai ruošiasi ir stovyklos užbaigimo programai. Apie kiekvieno stovyklautojo pasižymėjimus bus sekančiame „Laiko" numeryje.

Lietuviškas jaunimas, atostogaująs Kordobos kalnuose, su savo vadovu kun. dr. A. Kleiva MIC

STOVYKLAUJA NE VIEN TIK TURTINGIEJI

Šiais metais stovyklose yra visokių vaikų. Yra pramonininkų vaikai, kaip pav. Prekybininkų ir Pramonininkų Sąjungos pirmininko p. J. Čikšto vaikas — Jonukas, Romas ir Juozas Deveikis, yra ir vidutinio pragyvenimo vaikų. Čia visi be jokių skirtumų džiaugiasi jiems teikiamais malonumais. Visi darnioje dvasioje, gražiai sugyvendami naudojasi gražiuoju Calamuchitos ežeru, p.p. Kazimiero ir Marijos Stankūnų svetingumu. Gražus pavyzdys. Visi į Argentiną atvykę lietuviai buvo neturtingi, gal tik su mažom išimtimis. Jeigu šiandien kuris pralobo, tai turi būti dėkingas daug kam. Būtų klaidinga manyti, kad mano vaikas negali čia atostogauti, nes kartu atostogauja ir neturtingi vaikai. Visi vaikai lygūs. Sveikintinas reiškinys, kad ne visi lietuviai turi tokią pažiūrą ir tinkamai įvertina jaunimo stovyklos reikšmę Argentinos lietuvių kolonijoje.

KAZIMIERO IR MARIJOS STANKŪNŲ AUKA

Ponai Stankūnai, padovanoję lietuviškam jaunimui vasarvietę, tuo nesitenkina. Pastaruoju laiku stovyklai padovanojo daug lovų, čiužinių ir kitų dalykų, kurių vertė siekė apie 10.000 pezų. Tai didelė auka. Lietuviškoji visuomenė niekuomet neužmirš tų kilnių žmonių duosnumo ir paseks jų pavyzdžiu. Dabar, kai stovyklos patalpos jau galutinai sutvarkytos, iškyla Stovyklos Fondo reikalas. Būtų gera, kad atsirastų kas nors iš turtingesniųjų, kuris imtųsi organizuoti Stovyklos Fondą, kad visi vaikai galėtų pasinaudoti stovykla kiekvienais metais.

MARIJA STANKŪNIENĖ APMOKA VIENOS MERGAITĖS STOVYKLAVIMO IŠLAIDAS

Ponia Marija Stankūnienė prašė paskelbti „Laike", kad ji apmokanti burtų keliu tekusiai neturtingai mergaitei atostogas. Todėl mergaitės, kurių tėveliai neturtingi, gali užsirašyti Aušros Vartų lietuvių parapijos raštinėje, Mendoza 2280, Avellaneda. Iš jų viena burtų keliu galės važiuoti atostogoms į Villa del Dique, apmokama p. Marijos Stankūnienės. Jeigu atsirastų ir daugiau tokių lietuvių, kurie sutiktų apmokėti atostogas — 710 pezų, tai būtų sveikintinas dalykas.

VAIKUČIAI SVEIKINA SAVO TĖVELIUS

Stovyklaująs jaunimas Villa del Diqueje kartu su savo vadovais sveikina visus stovyklaujančių tėvelius ir artimuosius ir išreiškia nuoširdų dėkingumą už suteiktą progą pasidžiaugti stovyklos malonumais.

PRANYS ALŠĖNAS, Kanada

J. AISČIO KNYGĄ „APIE LAIKĄ IR ŽMONES" PERSKAIČIUS

Nors toji knyga, tas gražusis poeto Aisčio prozinis kūrinys, galima sakyti, yra jau „senas" — pernykštis, tačiau ją perskaityti — tesuradau laiko tik visiškai neseniai. Perskaičiau, užverčiau paskutinįjį lapą ir... nuliūdau. O, žinote, kodėl? — O gi todėl, kad, štai, pasibaigė tas puikus rašytinis šedevras ir nors imk knygą — vėl iš naujo skaityk...

Kaip matyti, mūsų mielas Aistis, buvęs ir Kossu, ir Aleksandravičius ir Aleksandriškis, yra nevien tik didelis poetas, kuriam prie poeto titulo, anot amžinos atminties Miškinio, nereikia nei „ponas" pridėti, nes geras poetas — tikrai daugiau negu „eilinis" ponas... Vienok, kaip matyti, Aistis nė kiek nežemesnio laipsnio ir prozaikas, negu poetas.

Jo knyga „Apie laiką ir žmones", nors tiesioginiai lyg ir nebūtų priskirtina prie literatūrinio žanro, bet tai esama prisiminimų /memuarų/ turinio veikalo, tačiau tai yra begaliniai gražiai ir patraukliai atliktas kūrybinis darbas. Ne bereikalo mūsiškiai montrealiečiai Aisčiui už tą knygą ir premiją paskyrė.

Būk tu, žmogau, toks įžvalgus, pastabus ir ypatingai originalios psichologijos, kaip mielasis Aistis. Įžvelk, žmogau, jo knygoj minimose asmenybėse tokias originalias smulkmenas, tokias žmoniškasias silpnybes ir įvilk jas į tokį patraukly rūbą, kad tikrai skaitytojui tik gerėtis reikia knygą beskaitant. Arba įžvelk, iškelk ir parodyk visame grožyje, visame didingume, tų žmonių vertingasias puses, geruosius jų charekterių bruožus. Žodžiu sakant, pavaizduok žmogų, savo charekteryje dažnai labai sunkiai perprantamą, su visais ypatingaisiais jo silpnybių niūansais, o taip lygiai ir didingumo bei doros smulkmenomis. Šitoks uždavinys — tai tikrai nepamainomo meisterio darbas. Nežiūrint kokios srities tas „meisteris" bebūtų: poetas, beletristas ar, pagaliau, menininkas, kuris žmogų su visais žmoniškaisiais „atributais" atvaizduoja teptuku, parodyti „tikrą" žmogų — yra tikras menas... Aistis tai padaryti tikrai moka.

Jo knygoje „Apie laiką ir žmones" yra gerokas glėbys prisiminimų apie šiuos žmones, jo mokslo bei kūrybos draugus: Binkį, Miškinį, Juodelį, Adonį, Tumą, Savickį, Girą ir dar kitus, knygoje kiek trumpiau paminėtus ir paliestus.

Kaip gražiai tie žmonės, jų charekteriai, jų didingumas ir žmoniškosios silpnybės išryškintos, kad net sunku ir apsakyti, tuo labiau — aprašyti.

Iš knygoje aprašytųjų asmenų kai kurie jau yra mirę. Miręs ir tas mielas bei didingas poetas Miškinis. Manyčiau, jog sunku būtų čia, išeivijoj, pastatyti jam gražesnį paminklą, kaip Aisčio knygoj perduoti lietuviškajai visuomenei atsiminimai apie jį. Taip įžvalgiai, taip patraukliai mokėti prisiminti žmones, taip gražiai mokėti įstatyti į ypatingai gražius rėmus tų žmonių garbingą atminimą — tai dar kartą tenka pasakyti, jog tai yra tikras ir virtuoziškas menas.

Anksčiau užsiminus apie autoriaus knygoj išryškintas žmonių smulkmenėles teoretiškai, norisi vieną kitą pavyzdėlį paminėti praktiškai. Pav., Miškinis, tas ypač gabus kūrėjas, ankstyvos mirties palaužtas pavergtoj tėvynėj ąžuolas, iš vienos pusės — koks jis didingas knygoj aprašytuose rėmuose, o iš kitos — koks žmogiškas šiam Dievo tvariniui duotose smulkmenose. Tai žmogus, ypatingai mėgstąs ilgokai pamiegoti, turįs itin charekteringų epitetų kitų žmonių atžvilgiu: muilas, kirvis ir pan.

Ypatingai gražiai išryškintas kitas iš jo mokslo ir kūrybos draugų — Juodelis. Charekteringas ir apgailėtinas to žmogaus palūžimas. Arba Tumas —Vaižgantas. Koks jis didis, bet, kartu, ir koks žmoniškas. Padoriausia atestacija apie žmogų Tumas skaitydavęs, jog: „Nemėgsta pinigų"... Gi pats už savo raštus ir raštelius, galima sakyti, už kiekvieną parašytą spaudai žodelį honorarus rinko, plėšė iš redaktorių, kaip išmanydamas... Kokiam tikslui, gal paklausite? — Gi tam, kad surinkus tuos pinigus nunešti labdaringoms įstaigoms...

Tai tokių ir tiek įspūdžių patyriau perskaitęs Aisčio knygą „Apie laiką ir žmones". Toji knyga — tokia miela ir patraukli, taip sklandžiai parašyta, kad skaitytojas, perskaitęs ją, nesijaus sugaišęs bereikalingai laiko.

JONAS GAILIUS

GUNDYMAI

Apysaka

(Tęsinys)

Marcelė nukulniuoja į priebutį.

— Jo nėra namie.....

— Kaip tai nėra?! Prieš dešimts minučių pats jį palydėjau į namus! Sakėsi niekur neisiąs. Jei jis ilsisi, pasakykit, kad Vaitkūnas nori jį pamatyti, — pamatysit, kaip apsidžiaugs.

„Velniai jį čia atneša!" nusikeikia Vilkaitis ir viskam pasirengia.

— Jei kartais minutei kur išėjo, aš čia palauksiu. Jūs nežinote: mudu geri draugai.

Vilkaitis apmiręs laukia Marcelės sprendimo.

— Palaukite, pažiūrėsiu!

Kai Marcelė įkiša galvą į kambarį, pati išsigąsta: Matas grūmoja jai kumščiu, bet ji jaučia, kad jau vėlu.

— Pone Vilkaiti, atleiskite! — staiga išgirsta Vaitkūno balsą. — Tai aš! Tarnaitė manęs nepažino.

— Į virtuvę! — išsunkia pro dantis Vilkaitis, ir Marcelės tik padalkos sudulka. — A, prašau, prašau, p. Vaitkūnai — švelnina balsą. — Maniau, kad vėl koks verteiva ar spekuliantas. Prašau į vidų! Malonėkite sėstis. Gal kas atsitiko?

— O taip, atsitiko! Namuose radau ponus Stanaičius, malonius savo bičiulius, na, ir viskuo apkrautą stalą. Kai žmonai pasakiau tamstą sutikęs, tuoj liepė jus abu pakviesti. Ir būtinai, be jokių išsikalbinėjimų. Sudarysime jaukią kompaniją, praeitį atsiminsime. E, nesiraukite! Tai niekis, kad ką tik iš tarnybos. Pas mus pasilsėsite. O kur tamstos žmona? — apsidairo.

Vilkaitis nežino, ką atsakyti.

„Na, ir įklimpau!" galvoja. „Ir reikėjo man jam namus rodyti!"

— Mano žmona išvyko... ji trumpam pas tėvus išvažiavo... Sunegalavo truputį... Na, užkąskime truputį, gal susitarsime... Marcele, nešk ką ten turi!

— Na, kad jau viskas ant stalo, paragausime. Bet paskum pas mane... Gaila, labai gaila, kad nėra žmonos. Būtų labai malonu pasimatyti.

Marcelė atneša apkepusios mėsos ir, šnairuodama į Vilkaitį, stato ant stalo.

— Mateli...

— Km-km — garsiai nusikosyja Vilkaitis. — Ką padarysi, p. Vaitkūnai. Visaip pasitaiko...

Tačiau Vaitkūno žvilgsnis jau varsto Marcelę. „Kaip čia yra?" stebisi. „Tarnaitė jį vardu vadina?"

— Jūs turbūt p. Vilkaičio giminaitė? — klausia.

— O taip... Giminaitė... — skuba Vilkaitis.

Tačiau iš Marcelės pasipiktinusio žvilgsnio supranta, kad čia kažkas netaip.

— Kaip tai giminaitė?! — piktu balsu užprotestuoja Marcelė. — Juk aš... jo žmona.

Vaitkūnas net išsižioja. Pasižiūri klausiamu žvilgniu į Vilkaitį ir mato paraudusį, sumišusį, prakaito aplietą jo veidą.

Viska supranta Vaitkūnas. Atsistoja, krato savo majestotišką galvą ir, katką suraukęs, sako:

— Dabar viską suprantu, p. Vilkaiti. O pirma mačiau, kodėl tamsta toks paniuręs, nors aš taip džiaugiausi tamstą sutikęs... Žmona, sakote, sunegalavusi, pas tėvus išvažiavusi... Jei aš pats nebūčiau pergyvenęs šeimos dramos, nekreipčiau į tai dėmesio. Bet dabar... gal tamsta kito vyro žmoną paviliojai?

— Ko jūs iš manęs norite, p. Vaitkūnai?! — pirmąkart pakelia akis Vilkaitis.

— Teisybės!

— Kieno vardu?

— Žmoniškos sažinės. Viešo padorumo. Senos draugystės!

— Aš jūsų draugystės nereikalingas. Tai jūs pirmas mane užkalbinote ir neprašytas į namus įsiveržėte. Ir dabar kaip policininkas kamantinėjate...

Vaitkūnas susimąsto. O gal iš tikrųjų jis perkarštai užsipuolė. Gal būtų buvę naudingiau taip nesikarščiuoti... Bet ne: principo dalykai diplomatijos nemėgsta. Tiesa brangesnė už brangiausią draugą. Kompromisas, tolerancija yra nekas kita, kaip nuolaida, kaip melo pridengimas nepateisinamo beprincipiškumo skraiste.

— Atleiskite, p. Vilkaiti. Tačiau tarp mūsų draugystės ir negali būti. Aš esu priešas numeris pirmas visų tų, kurie laužo moterystės prižadus. Atleiskite!

Ir nepadavęs rankos, išeina.

— Tai šitaip! — tučtuojau atsiliepia Marcelė, kuri visą laiką virė iš pykčio. — Kai aš tyliu, kai nusileidžiu, tai tau tokie ragai išaugo, kad iš manęs pasidarei tarnaitę! Ir nesigėdi prie mano akių manęs atsižadėti. Giminaitė, girdi. Jei aš tau giminaitė, ko dar lendi prie manęs?! Susirask dar vieną žmoną! O gal jau ir turi tu, begėdi!

— Nutilk, ragana! Kad man daugiau nė burbt! Lėkšte nasrus užkišiu! — pagaliau praplyšta ir Matas.

— Na, tik pabandyk, suvadžiotojau tu! Tokį triukšmą sukelsiu, kad visi žmonės subėgs. Matau, kad manęs dar nepažįsti. Jei manei vietoje tarnaitės laikyti, reikėjo iš karto sakyti. Būčiau tau dar ir tą antrąją koją išmušusi, šlubi tu! Dėl tavęs aš visko išsižadėjau, net paties Dievo. Manai, lengva man? Ir dėlko visa tai? Dėlto, kad tu mane kitiems tarnaite pristatinėtum?

— Palik mane ramybėje! Kas man rūpi, ko tu išsižadėjai. Mano našta darosi jau nepakeliama...

(Bus daugiau)

PJT DĖL PREZIDENTO EISENHOWERIO SVEIKINIMŲ IR CHRUŠČIOVO "ATSVEIKINIMO"

Ryšium su prezidento Eisenhowerio ir Valstybės Sekretoriaus J. F. Dulles gruodžio 23 d. kalėdiniais pareiškimais, kad Amerikos tauta supranta pavergtųjų tautų skaudų bandymą ir savo dvasia yra su pavergtaisiais, būdama tikra, kad laisvė ir teisingumas pagaliau laimės, ir pavergtieji kraštai vėl sugrįš į laisvųjų valstybių šeimą, Chruščiovas augščiausiame soviete gruodžio 29 d. užsipuolė JV, prikišdamas joms „Ženevos dvasios" nepaisymą, Centro bei Rytų Europos tautų aistrinimą ir kišimąsi į jų vidaus reikalus bei siekimą atstatyti kapitalizmą.

Jau pats Chruščiovo reagavimo faktas ir būdas yra pažymėtini. Po Ženevos konferencijų sovietinė propaganda įtaigojo pavergtuosius, kad jų reikalas galutinai baigtas, kad juos Vakarai yra galutinai „nurašę". Ir, va, staiga paties Chruščiovo kaltinimai Amerikai, kam ji pavergtąsias tautas aistrinanti, kam ji kišantis į jų vidaus reikalus etc. Tai ženklas, kad JV valstybės vyrų kalėdiniai pareiškimai buvo taiklūs ir laiku.

Ryšium su Chruščiovo „atsveikinimais" į JV prezidento ir Valstybės Sekretoriaus kalėdinius sveikinimus, PJT spaudos biuras pateikė spaudai paaiškinimą. Jame atkreipia laisvojo pasaulio dėmesį į tai: 1) kad tikrasis pavergtųjų tautų aistrintojas ir jų neapykantos pavergėjui nuolatinis kurstytojas yra ne kas kitas kaip sovietinis pavergimas; 2) kad Vakarų Galybės turi ne tik teisę, bet ir pareigą rūpintis laisvės ir nepriklausomybės atstatymu tose valstybėse, kurioms tatai per II Pasaulio karą buvo išplėšta; tatai eina iš Atlanto Chartos ir kitų įsipareigojimų, kuriuos, be to, ir Sovietų Sąjunga yra prisiėmusi; 3) kad teisėtos pastangos sovietinės agresijos ir sovietinio kišimosi į pavergtųjų valstybių vidaus reikalus padariniams panaikinti yra kišimasis ne į pavergtųjų valstybių vidaus reikalus, o tik į sov. agresijos reikalą ir todėl tatai Chruščiovui taip nepatinka; 4) kad Chruščiovo paistymas apie Eisenhowerio ir Dulles siekimų atstatyti Rytų ir Centro Europoje kapitalizmą yra iš piršto laužtas, nes faktiškai Vakarai niekad neskelbė ir neįtaigojo išlaisvintoje Rytų ir Centro Europoje atstatyti vienokią ar kitokią socialinę santvarką; Vakarai, taip pat ir sovietų pavergtųjų tautų laisvajame pasaulyje esantieji teisėti atstovai, pasisako tik už nenusavinamų asmens teisių užtikrinimą ir už galimybę laisvai pasirinkti valdžios formą ir socialinę sistemą; šių dalykų kaip tiktai Sovietų Sąjunga ir bijo; pagaliau 5) kad Chruščiovo piktas reagavimas į JV Prezidento ir Valstybės Sekretoriaus kalėdinius pareiškimus tik dar kartą paliūdijo, kad sovietų pavergtųjų valstybių laisvės ir nepriklausomybės problema yra gyva tarptautinė problema, kuri bus baigta tik patenkinus pavergtųjų tautų teisėtus troškimus.

Kadangi į Chruščiovo paistymus reagavo ir Baltieji Rūmai, tai ryšium su tuo Baltųjų Rūmų reagavimu PJT Bendrųjų Reikalų Komitetas pasiuntė Prezidentui Eisenhoweriui šiokio turinio padėkos telegramą:

— PJT džiaugiasi Jūsų pareiškimu, kad pavergtųjų tautų išlaisvinimas yra ir pasiliks, kol bus pasiektas, JV užsienio politikos didysis uždavinys. Šio gyvybinio dalyko išryškinimas yra dvigubai sveikintinas. Jis nieku pavers sovietų uolias pastangas įtikinti pavergtąsias tautas, kad jos yra Vakarų paliktos savo žiauriam likimui. Jis padės pavergtosioms tautoms geriau suprasti ir 4 sovietinių marionečių į JT neseniai įvykusį įsileidimą. Jūsų pakartotas užtikrinimas, kad JV pasiryžusios ne tik nedovanoti skriaudos, kurios aukomis yra mūsų valstybės, bet visomis įmanomomis priemonėmis aktyviai siekti mūsų valstybių išlaisvinimo, tikrai sukels mūsų tautose naują vilties ir tikėjimo žiburį.

Mes tikime, kad Jūsų perdėm teisus pareiškimas yra skardus kvietimas į didįjį žygį už teisingą taiką laisvėje, kuri vienintėlė gali apsaugoti žmoniją ir nuo atominio karo ir nuo komunistinės vergijos baisumų.

Vt. Vt.

TRUMPAI IR AIŠKIAI „BALSO" KLAUSIMU

Kiek laiko atgal šiose skiltyse teko rašyti apie vieną lietuvių kalba išeinantį laikraštuką, pasižymėjusį Perono diktatūros garbinime. Tyčia neminėjau pavadinimo nei vardų, tikėdamas, kad, apsigalvoję, leidėjas ir redaktorius susipras ir mėgins ateityje atsitaisyti. Deja, nei vienas nesugebėjo parodyti pakankamai išminties. Vietoj to, kad apsimetus nutylėti, „A.L.Balsas" prarado lygsvarą ir šoko plūstis del minėto straipsnio, tuo vien vaizdžiai pateisindamas seną lietuvišką patarlę, kad „vagie, kepurė dega".

Kaip ir galima buvo laukti, „Balsas" visiškai nesugebėjo konkrečiai pasiaiškinti. Vien apsiribojo žemos rūšies puolimu prieš mano asmenį, kas toli gražu nepakeičia padėties. Antra vertus, stebėtis tuo netenka. Kadaise piršęs Argentinos lietuviams sovietų pasus, vėliau parėjęs į Perono tarnybą, laikraštėlis nebesugeba atsipalaiduoti nuo diktatūrų agentams įprastų „veikimo priemonių": klaidinimo, skaldymo, kiršinimo, šmeižtų ir piudimų. Visos tos priemonės mums, lietuviams, yra lygiai svetimos ir smerktinos. Didelė dalis sveikai galvojančios Argentinos lietuvių visuomenės „Balso" atžvilgiu jau priėjo tinkamos išvados. Su laiku apsispręs ir likusieji negausingi laikraštėlio skaitytojai, tiek metų vedžioti po balas.

Nesugebėdami sugriauti tiesos ar norėdami nukreipti dėmesį nuo jiems nepalankios padėties, bolševikinės ir kitokių diktatūrų pasekėjai paprastai griebiasi puolimo ir šmeižimo atskirų asmenų. „Balsas", kaip matome, nesudaro išimties. Tie puolimai yra vykdomi visuomeninėj ir asmeninėj plotmėj ir prie jų tenka trumpai apsistoti.

— Kas liečia puolimą asmenų del jų visuomeninės veiklos, padėtis yra aiški: „Balsas" yra tiek žemai nusmukęs, kad jo užkabinėjimai nebegali prsiekti nei paliesti nė vieno garbingo asmens. Panašiais atvejais, todel, ateityje tikslingiausia bus prisilaikyti dėsnio, taip vaizdžiai išreikšto žinomoje pasakėčioje apie pakeleivius ir šunelį... Kas liečia asmeninėj plotmėj, veikia atatinkamai teisingumo organai. Ypač „Balso" šeimininkams tektų pasisaugoti, kadangi daugelis jų „idėjos draugų" — peronistinių agitatorių, paskutiniu laiku gavo nemokamą kelionę į Pietus, atšalimui ir atgailai.

Abejoju, ar šiuo atveju „Balsas" parodys pakankamai sumanumo. Greičiausiui, laikraštėlio padėčiai šlyjant, puolimai ir šmeižtai pasikartos kas-kart aršiau ir įžuliau. Esu tikras, kad, atėjus laikui, susilauksime pasitvirtinimo dar vienos tikslios lietuviškos patarlės: ką pasėjo, tą ir piauna. Nebegelbės tada nei verkšlenimai, nei atsiprašinėjimai.

Kas liečia „Balso" liguistų svaičiojimų apskritai, manyčiau, kad jie neverti nei nagrinėjimo, nei, tuo labiau, atsakymo rimtoje spaudoje. Perdidelė garbė būtų parodyta tiems, kurie jau senai prarado plačiosios visuomenės dėmesį ir pasitikėjimą.

L. Sruoga

Buenos Aires, 1956-I-12d.

Aušros Vartų Parapijos Sporto Klubas „EL TALA"

sausio 29 d., sekmadienį, 20 val.

Lietuvių Salės aikštelėje, Brasil 835, Avellaneda,

rengia

DIDELĮ ŠOKIŲ VAKARĄ

Šokiams gros geriausioms šio laiko plokštelėmis.

Kviečiami visi šeimyniškai pasilinksminti

TREMTINIŲ DĖMĖSIUI

Specialus PJT pranešimas Centro ir Rytų Europos tremtiniams informuoja apie įsigaliojimą 1954 m. pasirašytos Ženevos Tarptautinės Konvencijos. Ją tada pasirašė: Australija, Austrija, Belgija, Brazilija, Danija, Didžioji Britanija, Egiptas, Graikija, Irakas, Italija, Izraelis, Jungtinės Amerikos Valstybės, Jugoslavija, Kanada, Kolumbija, Lichtenšteinas, Liuksemburgas, Monako, Norvegija, Olandija, Prancūzija, Švedija, Šveicarija, Turkija, **Vakarų Vokietija.** Iki 1955 m. spalio 25 d. konvenciją jau buvo ratifikavusios Australija, Austrija, Belgija, Danija, Didžioji Britanija, Ekvadoras, Italija, Izraelis, Liuksemburgas, Monako, Norvegija, Prancūzija, Švedija, Šveicarija, **V. Vokietija.**

Pranešimas trumpai išdėsto konvencijos nustatytas politinių pabėgėlių pagrindines teises. Atsižvelgiant į Europoje esančių pabėgėlių nerimą, kad dėl sovietų nuolatinio spaudimo gali būti pavartota prievarta tremtiniams grąžinti, PJT pranešimas cituoja konvencijos 33 str., kuris tatai įsakmiai draudžia. Konvencijos 33 str. sako: Nė viena susitariančiųjų valstybių jokiu pavidalu netrems ir negrąžins per sieną pabėgėlio į tokias teritorijas, kuriose dėl jo rasės, religijos, tautybės, socialinės priklausomybės ar politinių įsitikinimų būtų grąsoma jo gyvybei ar laisvei.

Išgyvendinimas pabėgėlio gali būti svarstomas tik tokiais atvejais, kai gyvenamam krašte padarytas ypatingai sunkus nusikaltimas ar kai yra rimto pagrindo pabėgėlio buvimą laikyti pavojingą krašto saugumui. Kiekvienu betgi atveju konvencija (32 str.) numato pabėgėlui išgyvendinti būtiną įstatyminę procedurą. Savo ruožtu konvencijos dalyvės valstybės yra įsipareigojusios duoti atitinkamo laiko pabėgėliui pasirūpinti kito krašto sutikimą apsigyventi.

Konvencija garantuoja, kad dėl grėsmės savo gyvybei ar laisvei nelegaliai perėjęs sieną ir atsidūręs kitame krašte asmuo, pats prisistatęs šio krašto atitinkamoms įstaigoms negali būti dėl nelegalaus sienos perėjimo baudžiamas. Jo judėjimo laisvė tegali būti suvaržyta iki jo padėtis naujajame krašte bus sutvarkyta arba iki jis gaus kito krašto leidimą apsigyventi.

Konvencija (1 str. 2 p.) aptaria, kas laikytinas pabėgėliu, būtent:

(1) kas „dėl buvusių prieš 1951. 1.1. įvykių ir dėl pagrįstos persekiojimo baimės dėl savo rasės, religijos, tautybės, socialinės priklausomybės ar dėl savo politinių pažiūrų yra palikęs savo pilietybės kraštą ir negali ar dėl minėtos baimės nenori savo pilietybės krašto globa naudotis; arba (2) kas yra be pilietybės ir dėl augščiau minėtų įvykių yra palikęs savo ankstesnio gyvenimo kraštą ir negali ar dėl baimės nenori ten grįžti."

Konvencija pabėgėliais laiko visus, kuriuos tokiais laiko IRO konstitucija. Dar daugiau. Konvencija pabėgėliais laiko ir tuos, kuriems IRO konstitucija buvo pabėgėlio globą atsakiusi, jei tik jie atitinka konvencijos nuostatus.

PJT pranešimas sykiu perspėja tremtinius, kad konvencijos globa tremtiniui gali nutrūkti, būtent tada, kai tremtinys savo noru prisiima savo pilietybės krašto globą, kai tremtinys atgauna savo pilietybę, kai jis savo noru grįžta į kraštą, iš kurio buvo išbėgęs arba kai išnyksta pačios sąlygos, dėl kurių jis buvo pripažintas tremtiniu.

PJT pranešimu konvencija įgalina tremtinius teisėtai pasipriešinti betkurioms tiesioginėms ir netiesioginėms pastangoms, pvz. dalyvavimui „šviečiamuosiuose susirinkimuose", pakeisti jų nusistatymui. PJT taip pat pabrėžia, kad tol, kol Centro ir Rytų Europos sovietų pavergtuose kraštuose nebus atstatyta valstybinė nepriklausomybė ir asmens teisės, negali būti nė kalbos apie susidarymą tremtiniams grįžti salygų.

— — — — —

LIETUVOS LAISVĖS KOMITETAS

New Yorkas, 1956m. sausio 6 d.

Lietuvių vaikai su Kalėdų Seneliu sausio 8 d. Lietuvių Salėje, Avellanedoj. **Viršuj:** Kalėdų Senelis su mažiausiu lietuviuku.

PELĖS PASIDARĖ LAIVELĮ

Vienas keliautojas pasakojo matęs, kaip pelės Islandijos saloje pasidariusios laivelį. „Aš mačiau", pasakojo jis, kaip pelės, susirinkusios po šešetą ar po dešimts, susirado sudžiūvusių medžių gabalų, sukrovė ant jų uogas ir kitus ėdamus dalykus perplaukti. Įleidusios tą savo „laivelį" į vandenį, sutūpė į jį visos atsigręžusios į maistą, o uodegas nuleidusios į vandenį. Galbūt, kad uodegomis naudojasi vietoje vairo. Vanduo nunešė peles į kitą krantą, kur jos išlipo. Be to, pelės persigabena maistą ir kitokiu būdu. Yra grybų, panašių į tuščią maišą. Vietos gyventojai juos vadina „Lietaus grybais". Pelės susijieško tokių grybų, pila į juos uogas, grūdus ir kitą maistą; susipylusios velka prie vandens ir ten krauja į savo laivelį.

PASITEISINO

— Maryte, kaip tu gali tokias nešvarias lėkštes ant stalo dėti — sako ponia tarnaitei.

— Bet ponia, jos buvo priskretę jau prieš pusmetį, kai aš pas jus atėjau.

LIAUDIES DEMOKRATIJA —

valstybė, kurioje žmonės stovi eilėse dėl visko ir sėdi kalėjimuose dėl nieko...

KIEK JAM METŲ

— Kaip tu manai, kiek Petriukui metų?

— Nežinau. Kai jis gimė, motinai, sako, buvo 28 metai, o dabar ji sakosi esanti 26 metų.

Skaudaus liūdesio valandoje, mirus ponios

MERCEDES REVELLO KLIAUGIENĖS

seseriai, reiškiame užuojautą poniai Kliaugienei, jos vyrui Kaziui Kliaugai ir vaikams. Taip pat motinai Isabel Revello ir broliams Lito ir Tomas Revello.

Vladas ir Eufrozina Veselauskai,

New York

* **Bolševikų specialūs agentai** Vokietijoje nepaprastai rafinuotu būdu įsilaužė į vokiečių liberalų partijos slaptas nedegamas spintas ir išvogė iš ten svarbius dokumentus. Buvo išvogti svarbūs tos partijos patikėtinių Rytinėje zonoje sąrašai. Tuoj po išplėšimo buvo pradėta suiminėti Ryt. zonoj daug žmonių. Tų pačių bolševikų agentai yra apvogę LB būstinę Vokietijoje ir išvogė svarbių sąrašų, mėginę, nors ir nesėkmingai, apiplėšti Vykd. Tarybos būstinę. Neviena ir lietuviška Vokietijos kolonija yra jau nukentėjusi. Vokiečių kriminalinė policija deda visas pastangas sulaikyti tokią akciją ir kaltininkus nubausti. Ne tik Vokietijoje, bet ir kituose kraštuose yra įvairių dokumentų apiplėšimų bei sąrašų išdavimų bolševikų agentams. Net ir Argentinoje daugelis lietuvių, kurių adresus surinko ir išdavė specialūs agentai, gauna iš Berlyno, Dancigo ir kitur bolševikinius leidinius, kviečiančius vykti į bolševikinius kraštus. Atsargumas visiems patartinas.

***Rygoje** neseniai lankėsi danų žurnalistų, kurie grįžę parašė savo įspūdžius. Jie kalbėjęsi su vienu kitu latviu, nors rusai norėję jiems būti vertėjais, vadovais ir aiškintojais. Svarbiausia, ką tie žurnalistai išsinešė iš buvusio linksmo Rygos miesto, kad **dabar ten niekas nesišypso.**

* **Tarptautinės žinių agentūros** sausio 20 d. paskelbė, kad bolševikinis Lietuvos ministeris pirmininkas Mečislovas Gedvila yra pakeistas enkavėdistu Motiejum Šumausku. Tik neaišku, ar Gedvila neužsitraukė nemalonę Kremliaus ponų akyse ir ar nereikės gauti tinkamą atpildą.

— Mamytė, kodėl pianinas vis turi ir juodų klavišų?..

— Paikute, o kaip gi būtų skambinamos liūdnos, gedulingos melodijos?..

Galvokit, kas tikra, jauskit, kas gražu ir norėkit, kas gera, tada surasit kelią į malonų gyvenimą.

Platonas

— Žmogus tampa gyvuliu, kada jį apleidžia gėda. Phaedrus

(Atkelta iš 4 psl.)

— Kokia švelni jo žievė. Lyg vaiko delnukas, — kužda Teresė.

Jos keliai linksta, o galva svyra prie pilkosios žemės. Ir akys merkiasi. Tačiau tarp balkšvos beržų eilės, visai čia pat, ji regi dunksant kažką juodą. Teresė priėjo. Būta šakų — tokia didelė kupeta, kaip klėtis. Moteris atrėmė lazdą, trynėsi rankas ir iš lėto glaudėsi prie šio kūgio.

— Kas gi čia? — nustebo ji.

Rado ji skylę, tokią erdvę ir gilią, kad visas žmogus galėjai ten sulįsti. Ir šilta joje, ir jauku močiutei. Ji atlošia galvą į stambią šaką, pasitaiso žagarus po savimi ir šnabžda sau, taip tyliai, tarsi bijotų ką prižadinti:

— Pagaliau ir aš namie.

Ji mąsto, nori kažką prisiminti, bet negali. Lauke, aplink kupetą, švilpia vėjas, čia garsiai, čia vėl toks apsilpęs cypauja. O toliau medžiai ošia ir ošia.

Ir ji mąsto ilgai, labai ilgai.

— Kas tai? — kužda ji ir stebisi.

Ji regi — tokios žalios lankos, ir jose gėlės taip dailiai žydi. Aure, per veją ateina jie, visa jos gentis, — ir Jurgis, ir visi jos vaikai, visi tie, kur mirė. Jie žengia susiėmę už rankų, ir ji jaučia, kad jie taip toli. Ir ji vėl mato, lyg ir pati tenai eitų, ranką padavusi Jurgiui. O jai taip gera, taip gera...

Jos galva svyra ant peties. Rankos sunertos ant krūtinės, kaip meldžiantis.

— Aš... aš, Jurgeli... Mano vaikeliai... visi mes čia, — ji dar sumurmėjo ir užmigo.

Ir daugiau ji nepabudo.

Kultūros ir Savišalpinė Dr-ja
LIETUVIŲ CENTRAS, Tabaré 6850, Villa Lugano,
sausio 28 d., šeštadienį savo patalpose rengia didelį

ŠOKIŲ VAKARĄ

kuriame gros garsusis JOE MILLAN su savo elektrine gitara ir džiazo orkestru.

Atvyk su savo šeima ir draugais į LIETUVIŲ CENTRĄ praleisti kelias malonias valandas malonioje aplinkoje.

VILLA LUGANO

PRANEŠIMAS

Lietuvių Centro Valdyba, apsvarsčius tilpusias Argentinos Lietuvių spaudoje Lietuvių Centrui nepalankias žinias, praneša plačiajai visuomenei, kad jos narių tarpe nei vieno nėra, kad ją išnaudotų vienokiu ar kitokiu būdu.

Lietuvių Centras atsakingas yra už jos valdybos pranešimus ir jos pasirašytus raštus.

Lietuvių Centro Valdyba

BERISSO

„MINDAUGO" DR-JOS PARENGIMAI

Sausio 29 d. „Mindaugo" Dr-jos jaunimas Punta Lara pajūryje rengia lietuvišką gegužinę — pikniką ir kviečia visas draugingas organizacijas bei visus berisiečius. Norintieji vykti iš Berisso, prašomi iš anksto užsisakyti kelionės vietas Dr-jos raštinėje.

Vasario 19 d. „Mindaugo" Dr-ja rengia Vasario 16-tosios minėjimą su tai dienai pritaikyta programa: **10 val.** vietos bažnyčioje lietuviškos pamaldos; **12 val.** Dr-jos patalpose narių ir prijaučiančių bendri pietūs (asado). **Vakare 5 val.** pilietinis minėjimas, kuris prasidės Dr-jos pirm. A. Žemaičio atidarymo žodžiu, po to bus sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai, Lietuviškas vaidinimėlis, kuriam vadovauja p. P. Strolia, lietuviškos deklamacijos, vadovaujamos p. J. Stočkūnienės, piano ir kiti dalykai ir galiausiai šeimyniškas pasilinksminimas. Įėjimas visiems laisva auka.

Balandžio 7 d. „Mindaugo" Dr-ja rengia savo gyvavimo 25 metų sukakties minėjimą, į kurį bus kviečiamos visos draugingos organizacijos ir spaudos atstovai. Programa bus paskelbta vėliau.

Dr-jos korespondentas

ROSARIO

* Sausio 10 d. iš Avellanedos Lietuvių parapijos traukiniu atvyko **kan. Zenonas Ignatavičius**, Rio de Janeiro Kunigų Seminarijos profesorius.. Svečias apsigyveno kelioms dienoms Liet. Šv. Kazimiero parapijoje, susipažino su vietos Tėvų Marijonų darbais ir vietos lietuvių gyvenimo sąlygomis.

***Kun. Vytautas Palubys MIC** sausio 21 atvyks galutinai į Rosario Šv. Kazimiero parapiją ir isijungs į darbą. Rosario lietuviai džiaugiasi naujo darbininko atvykimu ir tikisi, kad nuo to jų veikla dar labiau pagyvės.

* **Kun. Pranas Brazys MIC**, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, išvyko įvairiais reikalais į Buenos Aires, iš kur nuvyks trumpų atostogų pas savo brolį į Montevideo.

* **Konstancijai Tičionienei** sausio 12 d. buvo padaryta rimta vidurių operacija Caja Mutual ligoninėje (San Martin 3400). Operacija puikiai pavyko, ir ligonė jaučiasi gerai, savo namiškių ir gausių pažįstamų dažnai lankoma. Linkime žinomai mūsų kolonijos veikėjai greitai ir gerai pasveikti.

* **Kanauninkas Dr. Zenonas Ignatavičius** sausio 15 d., po Sumos, davė lietuviams ilgą ir įdomų pasikalbėjimą apie savo įspūdžius šio pasaulinio karo metu Lietuvoje ir apie dabartinį lietuvių gyvenimą Brazilijoje.

* **Balys Kaušpadas**, Rosario Lietuvių Bendruomenės sekretorius, Trijų Karalių loterijoje išlošė pinigų. Sausio 16 d. jis lankėsi liet. parapijoje ir turėjo ilgą pasikalbėjimą su svečiu iš Rio de Janeiro. Atsargos leit. B. Kaušpadas paskutinio karo metu buvo net keturius kartus sužeistas.

* **Žvirgždai** turėjo svečių. Iš La Platos lankėsi dukra Veronika su savo vyru Jurgiu Talatinofu ir Stasys Radžius su šeima iš Buenos Aires. Pp. Žvirgždai turi Rosario gražų namą su rūpestingai vedamu sodu.

* **Antanas Švarlys** baigė savo darbą frigorifike ir išėjo į pensiją nuo N. Metų.

* **Adelė ir Kazimieras Kalainiai** turėjo daug svečių Naujų Metų išvakarėse ir per N. Metus. Jaukiam šeimyniškam pobūvy buvo sulaukta naujųjų metų.

* **Marija ir Jonas Josevičiai** su žento šeima prieš pat N. Metus lankėsi Lujane, iš kur nuvyko pas žento tėvus į Bs. Aires. Naujuosius Metus sulaukė svečiuose pas sūnaus Mečislovo Jocevičiaus šeimą Avellanedoje.

* **Paulė Makauskienė** šiomis dienomis gavo trumpą laišką iš Lietuvos nuo giminių.

* **Stasys Užkurys** nusiplikino karštu vandeniu visą šoną ir vieną ranką. Internuotas Ispanų ligoninėj.

* **Jonas Šimkus** pasveiko iš savo staigios ir sunkios ligos ir jau dirba savo įprastą darbą.

* **Jonas Gasiūnas** lankėsi Rosario lietuvių parapijoje pakeliui į Villa del Dique, į kur kitą dieną išvyko drauge su Juozuku ir Aldu Kalainiais.

* **Jurgis Liutkevičius** davė Lietuvių Šv. Kazimiero parapijai daug įdomių lietuviškų knygų ir lietuviškų laikraščių komplektų. Norintieji galės gauti skaityti iš parapijos knygyno kiekvieną sekmadienį po lietuviškos sumos.

* **Už „Laiką"** prenumeratą galima užsimokėti Lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje. Dabar metams kainuoja $ 50.

* **Lietuvių Parapijoje** galima gauti pirkti naujų įdomių knygų, išleistų Jungt. Amerikos Valstybėse ir kitur. Kainos labai pigios.

Naujųjų Metų "DRAUGYSTĖS PIKNIKAS"
kurį ruošia
SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE,
įvyks š. m. sausio mėn. 22 d. Quilmes - Aludarių (de los cerveceros) parke, viena kvadra nuo jūros. Šį draugišką pobūvį gražiame parke paįvairins bendri šokiai ir sporto varžybos tarpe draugijų ir atskirų dalyvių - vyrų ir moterų.
Geras ir patogus autu privažiavimas.
Kviečiame visus mielus tautiečius į „Draugystės pikniką".
S. L. A. CENTRO VALDYBA

* **Sausio 5 d.**, Trijų Karalių Šventės išvakarėse, Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos sodelyje su dideliu pasisekimu buvo pakartotinai pastatyta Kalėdų Misterija. Vaidinime dalyvavo ir pora lietuvaičių, jų tarpe ypač gražiai pasirodė Olgytė Tičionytė. Gražaus vaidinimo žiurėjo apie tūkstantis žiūrovų.

A. ✝ A

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ ANTANAS MULEVIČIUS

Po ilgos ir sunkios ligos, aprūpintas Šv. Sakramentais sausio 8 d. mirė Antanas Mulevičius, 59 metų amžiaus. Velionis buvo [illegible] deliškių km., Vadoklių valsč., Panevėžio apskr. Gyveno pas savo seserį ir svainį Oną ir Vincą Mulevičius, c. Resistencia 70, Lanús. Jie rūpinosi ir laidotuvėmis. Sausio 9 d. a.a. A. Mulevičius su religinėmis apeigomis palaidotas Sarandi kapų nišoje. Lietuvoje liko brolis Motiejus ir sesuo Karusė.

MIRĖ PROFESORIUS VACLOVAS BIRŽIŠKA

Šiomis dienomis gauta skaudi žinia, kad JAV-bėse mirė prof. Vaclovas Biržiška, buvęs teisių fakulteto dekanas, Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekos direktorius, žymus bibliografas, Liet. Enciklopedijos redaktorius, visuomenininkas, rašytojas. Jo mirtį paminėjo visi JAV lietuvių laikraščiai ir radijai.

* **Išėjęs iš ligoninės**, Tautos Fondo pirm. M. Krupavičius aktyviai įsijungė į pasitarimus ir buvo susitikęs su visos eilės organizacijų vadovais ir atskirais veikėjais. Prel. M. Kupravičiaus minėjimai jo 70 m. amžiaus proga buvo surengti Waterbury ir Chicagoj.

* **Vak. Vokietijos** kancleris Dr. K. Adenaueris sausio 5 d. šventė 80 m. amžiaus sukaktį. Ta proga buvo iš viso pasaulio pareikšta jam nuoširdžių sveikinimų ir linkėjimų toliau vadovauti Vokietijos valstybei. Visa eilė vokiečių spaudos organų sukaktuviniką iškėlė kaip ryškiausią šio amžiaus vokiečių politinę asmenybę. Nuoširdūs sveikimai žymiajam sukaktuvininkui buvo pasiųsti taip pat VLIKo Vykd. Tarybos vardu, palinkint, kad Aukščiausiasis leistų dar ilgai jam dirbti savojo krašto gerovei ir kovoti už taiką ir laisvę, kurios išsiilgusi lauk[illegible]

O KAM TIE KITI

Motina aiškina savo mažam sūneliui, kad savimeilė ir savanaudiškumas nėra dori dalykai.

— Mes esame pasauly tam, kad kitiems padėtume, kitiems patarnautume — baigia motina.

— O kam yra tie kiti? — kurį metą pagalvojęs klausia berniukas.

SKELBIMAS

Vincas Pupelis, stalius, pašauktas eina į namus. Kreiptis: c. Victor Manuel 1188, Caseros, F.C.N. G.S.M.

LIETUVIŠKAS PENSIJONAS
c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli plažo, atidarytas visus metus. Nuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. papiginta kaina.
Savininkas
JUOZAS VASILIAUSKAS

ČIUŽINIŲ IR UŽUOLAIDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ
Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.
Kainos prieinamos
Sav. Antanas Šalčiūnas
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

* **Montevideo Liet. Kat.**
RADIO PUSVALANDIS
yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

ELEKTRICISTAS
- **PRECYZINĖ ELEKTROS TECHNIKA**

REMONTUOJAMA:
- **ŠALDYTUVAI - HELADEROS,**
- **RAŠOMOSIOS,**
- **SKAIČIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir**
- **VENTILIATORIAI.**

Mėnesinis mokestis
DARBAS GARANTUOJAMAS
B. ASAKA
Dirbtuvė-taller: MEXICO 766 — **Butas: MEXICO 950**
T. E. 38 - 2950

Imprenta de "LAIKAS"
Mendoza 2280 * Avellaneda

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS
JUANA DAILYDĖ, vedėja
SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435
Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 5950

LIETUVIAMS 20% NUOLAIDA
su moderniu — elektrišku kopmlektu, fotografuojant sužiedotuves, vestuves, krikštynas, gimtadienius ir parengimus. Organizacijų veiklos nuotraukos spaudai — **Veltui.** Visi foto darbai ir filmų pardavimas.
L. Kančausko FOTO „REPORTER",
c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią)
T. E. 20-9027 nuo 16 iki 20 val.

ALBERTO E. TIMINSKAS
COCHERIA „MITRE"
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštams.
B. Rivadavia 718 T. E. 22 - 2045 Piñeyro

MAUDYMOSI BAISEINAS
„KAUNAS"
Sūrus vanduo
Priveža col. Nr. 32
Aptarnauja patys šemininkai
Sav. Vl. ir Kons. Masiokai

„LAIKO" SPAUSTUVĖ
pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, įvairius komercinius blankus ir atlieka kitus spaudos darbus.
Kreiptis:
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires. T.E. 20-9027

TEXTIL BRAŽĖNAS
Lietuvių audimo fabrikas.
Tucuman 3718
Monte Chingolo 4 de Junio

SIUVIMO AKADEMIJA
Profesora ONA BALNAITYTĖ
c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud.
SINGER SISTEMA
Trečia pamoką pasisiūsi savo drabužį.

* **OPTIKAS V. RASIŪNAS:** Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

* **MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ** Sav. Mikelionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

V. RAMANAUSKAS
RADIO TECHNIKAS
mokslus baigęs JAV-bėse. Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui.
POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64 - 4154

LAIKRODŽIUS, ŽIEDUS IR KITOKIAS BRANGENYBES
taisau ir parduodu naujus.
NIKODEMAS LEĮPUS
Cangallo 192, Temperley,
T. E. 243-4702

* **MOTERŲ GROŽIO SALIONAS IR KIRPYKLA „HENRY".** Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: **Leandro N. Alem, 818, Banfield.**

* **„PENSION LITUANA", sav. Juozas Palšis:** Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Pragyvenimas dienai tik $ 19. —

* **CONDOR HOTEL, Villa Rumipal**, frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Cordoba) Sav. Paulauskas ir Degulis.
Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik $ 19.

* **„LIETUVA" Sav. V. Nalivaika.** Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, **Florida 165** (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* **ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO** lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

* **„ŽEMAITIJA", Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai.**

ARGENTINOS LIETUVIŲ KOLONIJA

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METINĘ SUKAKTĮ

švenčia vasario 18 d.

Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda.

Minėjimas prasidės punktualiai 21 val.

ĮĖJIMAS — laisva auka Vasario 16 d. Gimnazijai išlaikyti.

Vasario 16 d. 17 val. Buenos Aires Katedroje bus padėtas vainikas ant San Martin karsto.

Visų lietuvių patriotinė pareiga dalyvauti

Šventę rengia Buenos Aires ir apylinkių lietuviškos draugijos.

SUTARTA BENDRAI MINĖTI VASARIO 16 D.

Sausio 11 d. Aušros Vartų parapijos patalpose buvo organizacijų atstovų pasitarimas, sukviestas Liet. Išlaisvinti Centro Argentinoje iniciatyva. Susirinkimui vadovavo L.I.C.A. pirm. Zef. Juknevičius, sekretoriavo p. J. Gilvydis. Dalyvavo Liet. par. atstovas kun. J. Margis, Birutės Dr-jos pirm. p. M. Šantarienė, jaunesniųjų birutiečių globėja — p. A. Černiauskienė, SLA — p. p. Stalioraitis ir vėliau pirm. V. Šimoliūnas, Šv. Cecilijos choro — p. V. Rymavičius, K. Misiūnas, ARLB pirm. p. I. Padvalskis, Aušros choro — p. M. Povilaitis, Vyčių — J. Linkevičius ir G. Kliaugaitė, A.L. Balso — p. K. Norkus, p. P. Sakalauskas, p. K. Runimas ir kt. Buvo nutarta visoms lietuvių organizacijoms minėti bendrai Vasario 16 d. minėjimą vasario 18 d. viešu parengimu Lietuvių Salėje, Avellanedoje, ir vasario 19 d. iškilmingomis pamaldomis Aušros Vartų par. bažnyčioje. Kitas pasitarimas bus [illegible] 20 d. 20 val. lietuvių parapijos patalpose.

GRAŽI KALĖDŲ EGLUTĖ VAIKAMS

Sausio 8 d. Lietuvių Salėje, Avellanedoje, buvo surengta lietuvių vaikams labai graži tradicinė Kalėdų Eglutė su Kalėdų Seneliu. Eglutės surengimui vadovavo p. A. Mikelionienė, jai labai daug padėjo p.p. D. Šantaraitė ir D. Ginterytė.

Eglutės šventei susirinko didelis būrys lietuvių vaikų iš visų apylinkių. Kalėdų Senelis vaikučius nuteikė lietuviška nuotaika, primindamas jiems, kad jis atkeliauja iš tolimos Lietuvos, kur vergiją kenčia ne tik suaugę, bet ir vaikai, kur net vaikams dovanų jis negali nunešti... Vaikai išpildė savo programą. Eilėraščių pasakė Virginija, Violeta ir Dalia Dičiutės, Birutė Marenholcaitė, Bronius Žemaitis, Elvira ir Alma Kavaliauskaitės ir kt. Žymusis Hurlinghamo lietuvių kolonijos jaunas pianistas, jau daug kartų pasirodęs visose kolonijose, Albertas Dominas paskambino keleta dalykų pianu. Tiek vaikai, kiek ir jų tėvai plojo programą atlikusiems, ypač A. Dominui.

Kalėdų Senelis pabaigoje vaikučius apdovanojo įvairomis dovanėlėmis, saldainiais ir žaislais. Vaikai ir jų teveliai buvo eglute patenkinti ir skirstėsi su viltimi po metų laiko vėl sulaukti Kalėdų ir Senelio.

* **Zinaidos Lepeškevičiutės ir Konstantino Gelbūdų dukrelė** Elena buvo pakrikštyta Aušros Vartų par. bažnyčioje sausio 7 d. Krikšto tėvais buvo Natalija Paršelienė ir Jurgis Simniškis. Šaunios vaišės buvo surengtos p.p. Rimkevičių namuose, Villa Lugano. Krikštynose dalyvavo didelis būrys p.p. Gelbūdų draugų ir artimųjų.

* **Valentinos Vaitkevičiutės ir Broniaus Šerkšnų** sūnaus Artūro Kazimiero Vytauto krikštynos buvo Aušros Vartų bažnyčioje sausio 8 d. Krikšto tėvais buvo Birutė Vaitkevičiutė ir inž. Vytautas Gogelis. Gražios krikštynų vaišės buvo p. Kazimiero Vaitkevičiaus namuose Villa Lugano, kur dalyvavo gausus svečių būrys.

* **Adelės Grigaitytės ir Rikardo Jasiulių** dukters Stella Maris krikštynos buvo sausio 15 d. Aušros Vartų par. bažnyčioje. Krikštijo kun. Iz. Grigaitis, krikšto tėvais buvo Vitalis ir Teofilė Gurevičiai. Didelės vaišės buvo surengtos Lietuvių Salės svetainėje, kur dalyvavo netoli šimto žmonių. Tėvams p.p. Jasiuliams, kūmams p.p. Gurevičiams ir „seneliams" p.p. Grigaičiams buvo sušukta valio ir palinkėta laimingų metų.

* **Dr. Augustinas Laucis** su žmona Marija ir sūnumi Kęstučiu sausio 22 d. traukiniu atvyksta iš Comallo, Rio Negro, į Buenos Aires, kur dalyvaus p. Laucienės brolio Eduardo Radionovo vestuvėse. Dr. Laucis ir p. Marija Laucienė yra „Laiko" bendradarbiai, jau kuris laikas dirbą Comallo ligoninėje.

* **Elenos ir Antano Glebų** namuose š. m. 14 d. buvo surengtos šaunios vaišės jų vyresnėsės dukrelės Eldos 15 metų sukakties proga. Svečių tarpe buvo daug sukaktuvininkės draugų, ypač iš Katalikų Akcijos jaunimo. Pažymėtina, kad Elda yra gabi komercinės mokyklos mokinė ir jau perėjusi į 4-tąją klasę. Jos sesutė Onutė ruošiasi stoti pradžios mokyklon. Tėveliai yra pavyzdingi mūsų kolonijos nariai.

* **Steponas Černiauskas**, gyvenantis c. Marcos Avellaneda 2466, Lanús Oeste, parduoda namą Villa Caraza rajone. Kreiptis nurodytu adresu.

* **Prof. Vyt. Staugaitis**, Kalėdų atostogas praleidęs pas šeimą Kordoboje, grįžo atgal prie darbo. Jis tikisi susirasti butą ir savo šeimą atsikviesti pas save, kad galėtų drauge gyventi.

* **Vladas Samuolis**, atvykęs iš Rosario, viešėjo Buenos Aires pas p. p. Kanapinskus. Buvo atvykęs apžiūrėti „Laiko" spaustuvės, Lietuvių salės, Aušros Vartų bažnyčios. Kiek paviešėjęs, svečias išvyko į Mar del Plata.

* **Izidorius Stankus** su sūnum farmacininku Jonu išvyko keletai savaičių atostogų į Mar del Plata. Iz. Stankus turi Cnel. Brandsen miestelyje ūkį, kuriam jieško pensininko, galinčio pasaugoti namus ir kartu su savininku pabūti. Kreiptis į p. Iz. Stankų, c. Lynch 3752, Buenos Aires.

* **Albertas Stankus**, gyv. Olivose, nusipirko sunkvežimį, kuriuo krautuvėms gabena prekes.

* **Jonas Grigaliūnas**, gyv. su savo tėvais Avellanedoje, yra pašauktas atlikti karinės tarnybos. Tarnybą atlieka jurininkų dalyje.

* **Juozas Nekrošius** prie savo gyvenamo namo San Martin mieste pristatė naują butą. Šių metų 1 d. iškėlė šaunias įkurtuves, kuriose dalyvavo daug artimųjų bei draugų. Ta proga kun. Iz. Grigaitis pasakė gražią kalbą. P.p. Nekrošių sūnus yra baigęs technikos mokyklą ir dabar dirba savo srityje.

* **Gen. Teodoras Daukantas**, ilgesnį laiką atostogavęs Villa del Dique kalnuose, pataisęs sveikata, grįžo į Buenos Aires ir žada vėl įsijungti į spaudos ir visuomeninį darbą.

* **Klemensas Balčiūnas**, išvyko atostogų į Rumipal, Sierras de Córdoba.

PADĖKA

P. Antaninai Mikelionienei, organizavusiai lietuvių vaikučiams Kalėdų Eglutę, p. D. Ginterytei, p. D. Šantaraitei, agr. A. Šantarui, p. A. Apanavičiui ir visiems kitiems, prisidėjusiems prie šios kalėdinės šventės parengimo reiškia nuoširdžiausią padėką

Aušros Vartų par. klebonas

PADĖKA

Lietuvių Kolonijos Tautiniam Muzėjui aukojo **kun. V. Palubinskas** Vysk. P. Būčio juostą, Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukakties medalį, Seserų Kazimieriečių įsteigimo medalį; **P. Revinskas** Simo Revinsko savanorio medalį ir liudijimą; **J. Karaniauskas** savanorio liudijimą ir medalius, dešimties metų tarn. liudijimą ir medalį; Ona Marčiūnienė $ 20, NN. $ 20, p. Virbickienė $ 10. Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoja

Muzėjaus Vedėja

PADĖKA

Aukojusiems Liet. Radio Valandėlei LIETUVOS AIDAMS J. Saračinskienei iš Berisso $ 50, B. Mikšiui $ 30, B. Babickui $ 20, B. Bučinskui ir Pr. Dambravai po $ 10 nuoširdžią padėką reiškia

Radio Valandėlė Vadovybė

PAJIEŠKOJIMAS

Stasys Babianskas, kilęs iš Šėtos valsč., Kėdainių apskr., nuo seniau gyvenąs Argentinoje. Pajieškomasis arba apie jį žinantieji prašomi pranešti „Laiko" redakcijai.

NAUJI „LAIKO" RĖMĖJAI

$ 40 — J. Simniškis.
$ 30 — B. Mikšys.
$ 30 — J. Vabalas.
$ 30 — J. Morkūnas.
$ 20 — E. Gaidamavičius.
$ 20 — J. Nekrašas.
$ 15 — A. Gervilius.
$ 15 — A. Marčiūnas.
$ 12 — J. Jankauskas.
$ 10 — P. Bakšienė.
$ 10 — T. Paškevičius.
$ 10 — O Kiela.
$ 10 — F. Antanaitienė.
$ 10 — P. Gibavičius.
$ 10 — P. Sakalauskas.
$ 10 — F. Leščius.
$ 5 — E. Milišauskas.
$ 5 — A. Kavalauskas.

Visiems „Laiko" Remėjams nuoširdžiai dėkoja

„Laiko" administracija

LAIKAS

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL

Franqueo Pagado
Concesión Nº. 4289

Tarifa Reducida
Concesión Nº 4015

„EL TIEMPO" Semanario Lituano
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 485984

Redaguoja **Red. Kolegija.** Red. **Antanas Kleiva.** Rankraščiai **taisomi**
Redakcijos nuožiūra, nesunaudoti — grąžinami tik autoriams prašant.
KAINA: Argentinoje metams $ 50.—, pusm. $ 27.—, vienas nr. $ 2.—
Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

IX METAI Nr. 157 — 20 DE ENERO

Vasario 11, 12, 13 ir 14 dienomis

VYČIŲ SĄJUNGA

Lietuvių Salės sodelyje — Brasil 835, Avellaneda

rengia tradicinius

KARNAVALUS

Bus daug ir įdomių įvairenybių

Skiriamos premijos už geriausius karnavalų drabužius

Mergaitėms dovanai karnavalų įvairumai

Visi kviečiami su šeimomis ir draugais pasilinksminti jaukioje lietuviškoje aplinkoje.

Šokiai prasidės kiekvieną vakarą 21 val. ir tęsis iki 3½ val. ryto.

VALDYBA

NAUJA ŠEIMA

Ona Janušytė ir Nazareno Brusconi sausio 14 d. San Justo parapijos bažnyčioje buvo sujungti amžinu moterystės ryšiu. Jų moteryste palaimino kun. K. Černiauskas MIC. svotais esant jaunosios tėveliui J. Janušiui ir poniai Brusconi. Vestuvių vaišės buvo Lietuvių salėje, Avellanedoje, kur buvo susirinkę daug svečių lietuvių ir argentiniečių palinkėti jauniesiems laimingo gyvenimo. Sekančią dieną būrys tų pačių svečių buvo susirinke į Ezeiza aerodromą išleisti jaunųjų povestuvinei kelionei, Susirinkusius p. J. Janušis dar pavaišino vakariene naujame p. P. Sakalausko restorane, Avellanedoje.

Jauniesiems linkėtina daug gražių ir saulėtų dienų šeimos gyvenime.

KORDOBA

GRAŽI ŠVENTĖ

Ponų Bendinskų šeima neseniai atšventė savo vaikūčių, Onutės ir Pauliuko, 15-tą gimino dieną ir ta proga naujoj lietuvių salėj padarė puošnų priėmimą savo draugams lietuviams ir argentiniečiams. Šventėje dalyvavo apie šimtas žmonių; įspūdingą kalbą pasakė jų šeimos draugas parapijos klebonas, kuris matė abu jaunuolius augant ir vystantis gražioj, krikščioniškoj atmosferoj, ir palinkėjo jiems ir toliau žengti tuo kilniu keliu. Tiek Onutė, tiek ir Pauliukas yra uolūs Acción Católica nariai, kurie dabar vykdo labdarybės darbus. Beto, jie priklauso Lietuvių Jaunimo Organizacijai, veikiančiai prie Susivienijimo 6-to skyriaus, kur ypač Onutė yra pasižymėjusi savo veikla ir dideliu entuziazmu organizacijos reikalams.

Kordobiečiai linki abiems pasižymėjusiems jaunuoliams gražiausio pasisekimo jų tolimesmiam gyvenimui.

Kordobietė

ISTORINĖS DIENOS LIETUVIAMS KORDOBOJE

Ateinančio vasario mėn. 11 ir 12 dienomis Kordobos lietuviai vadovaujami Susivienijimo Liet. Argentinoje šeštojo skyriaus atidarys naujai pastatytą gražią salę ir joje pirmą kartą bendromis jėgomis iškilmingai minės Vasario 16 — Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventę. Pasiruošimo darbai vyksta pilnu tempu. Susivienijimo centras ta proga organizuoja specialią ekskursiją. Vyksta jaunimo ir meno pajėgos su vyrų kvartetu „A i t v a r a i" priešakyje, kuris kartu su Kordobos meno pajėgomis dalyvaus meno programoje. Laukiama atstovų iš visų lietuviškų draugijų, esančių Argentinoje: Buenos Aires, Rosario ir Berisso. Netenka abejoti, kad minėtuose parengimuose dalyvaus ir nemažas skaičius mūsų tautiečių, kurie praleidžia savo atostogas gražiose Kordobos apylinkėse.

Žinant Kordobiečių didelį rūpestingumą, netenka abejoti šios šventės pasisekimu, kuris bus jiems vienintelis moralinis atpildas už tą didelį paskutinių dviejų metų darbą.

Bendradarbis

* **P. Aldona Mackevičiūtė ir dr. Aleksas Zotovai** sausio 14 d. susilaukė pirmaginės dukters. Ta proga sveikiname laimingus tėvus, o dukrytei linkime sveikai augti

V. ir M. Bendinskai

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMO ATOSTOGOS

p. p. M. ir K. Stankūnų padovanotoje viloje

VILLA DEL DIQUĖJE

šiais metais bus nuo sausio 3 iki vasario 28 d.

B e r n i u k a i atostogas jau pradėjo.

M e r g a i t ė m s -- bus nuo vasario 1 iki 28 d.

Mergaičių atostogoms vadovaus šv. Kazimiero Seserys.

Atostogos duos progą ne tik sveikai praleisti laiką kalnuotoje vietoje ir prie ežero, bet taip pat bus mokoma lietuvių kalbos ir kitų lietuviškų dalykų.

Mergaitės išvyks iš Plaza Miserere sausio 31 d. 19,30 val. Chevallier S. A. autobusu. Skubiai užsirašyti Aušros Vartų parapijos raštinėje, Mendoza 2280, Avellaneda, T. E. 20 - 9027.
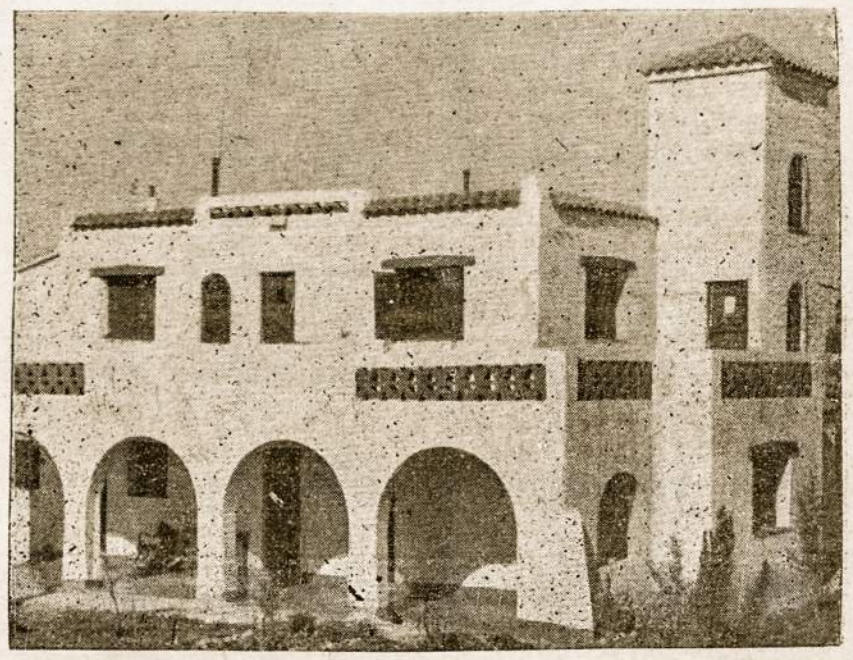
JAUNIME, Į KORDOBOS KALNUS!